

كلية الآداب

قسم اللغات الشرقية

شعبة اللغة العبرية

الفرقة الثالثة

نصوص سُريانية وآرامية

المعاد

د. فاطمة الزهراء نازك محمد

مدرس بقسم اللغات الشرقية

العام الجامعي

2022/ 2021

١- بيانات المقرر

الفرقة: الثالثة	اسم المقرر : نصوص آرامية وسريانية	الرمز الكودي : ٣١٣ عبر
عدد الوحدات الدراسية : نظري : ٤ عملي :	التخصص : اللغة العبرية	الفصل الدراسي: الأول

٢- بيانات المقرر:

من المستهدف بانتهاء المقرر الدراسي أن يستطيع الطالب

تحقيق الأهداف التالية:

- أ- - يستوعب المعارف الأساسية في مجال اللغة الآرامية والسريانية
- ب- يتبع مناهج التفكير والبحث العلمي في تحليل النصوص الآرامية والسريانية
- ج- يحلل النصوص الآرامية والسريانية تحليلاً لغوياً
- د- يتواصل مع الثقافة الآرامية والسريانية انطلاقاً من خلفية قوية بثقافته العربية

الصفحات	المحتوي
٣	مقدمة
٦٢_٥	الفصل الأول نصوص سريانية تدريبات
٩٩_٦٣	الفصل الثاني مقدمة عن آرامية العهد القديم نماذج من النصوص الآرامية فى العهد القديم تدريبات
١٤٣-١٠٠	الفصل الثالث تصريف الفعل المبني للمجهول من الثلاثى المجرد تصريف الفعل المزيد بالتضعيف المبنى للمجهول من المزيد بالتضعيف تصريف الفعل المزيد بالهمزة المبنى للمجهول من المزيد بالهمزة تصريف الفعل المهموز تصريف الفعل النونى تصريف الفعل المضاعف

تصريف الأفعال المعتلة (الفاء- العين- اللام)

تدريبات

المراجع

الفيديو

[فيديو \(١\)](#)

فيديو (٢)

فيديو (٣)

فيديو (٤)

مقدمة

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

يقدم هذا الكتاب مجموعة من النصوص السريانية والآرامية لطلاب اللغة العبرية وقد وُضِعَ الكتاب لطلاب المستوى الثانى الذين قاموا بدراسة قواعد اللغة السريانية فى المستوى الأول، وتأتى المرحلة التالية فى تطبيق قواعد السريانية من خلال ترجمة النصوص السريانية التى جاءت فى الفصل الأول إلى العربية وتحليلها تحليلاً لغوياً وافياً ، ويتضمن الفصل الثانى من الكتاب نصوص باللغة الآرامية من العهد القديم حيث إن بعض أسفار العهد القديم قد دونت بالآرامية والتى سجلت أخبار اليهود فى بابل أثناء فترة السبى البابلى ، حيث يقوم الطالب بتحليل النصوص الآرامية تحليلاً لغوياً ومن خلالها يتعرف على أوجه الشبه والاختلاف بين السريانية وآرامية العهد القديم ، واخيراً اختتمت الكتاب بفصل يتضمن استكمال الحديث عن الأوزان والأفعال حيث جاء فى كتاب نحو اللغة السريانية للمستوى الأول تصريف الفعل المجرد السالم مع الوزن المجرد المبنى للمعلوم ، وهنا أوردت الأوزان المضعفة والمزيدة فى المبنى للمعلوم والمجهول وتصريفات للأفعال جاءت على الأوزان المبنية للمعلوم والمبنية للمجهول، مما يساعد على تحليل النصوص تحليلاً لغوياً سليماً من خلال معرفة ودراسة الأفعال والأوزان وما سبق دراسته من قواعد اللغة السريانية.

النص والأثر

النصوص السريانية

مَدَامُ وَأَسْفَنُ

١ - مَعْدُ حَبِ نَبِيَّ هَا لِحَاوُتَدِ هَوَسَدُ حُوْ؟

لُصَلَّتْ أَيْ قَلَّتْ أَلُهَا . حَبِ نَبِيَّ أَيْ مَعْدُ

مَدَامُ أَلُهَا حَلْحُوْ هَكَرَيْعُ كَا لُكَلُوه، وَكَلُهَا

أَلُهَا لُكَلُوه وَأَلُ حَفَعُوه وَأَلُوه وَهَوَسَدُهَا لُكَلُوه

حَلْفُوه هَا لُهَا لُهَاوُحَم .

٢ - حَبِ قَا وَهَعْدُ أَلُهَا كَا لُكَلُوه هَوَسَدُهَا كَا

لُكَلُوه .

٣ - حَبِ أَلُهَا وَهَدَمُ كَا لُكَلُوه هَوَسَدُهَا لُهَاوُحَم

٤ - حَبِ كَا لُهَاوُحَم حَسَبُ هَوَسَدُهَا أَلُهَا وَهَعْدُهَا

هَوَسَدُهَا لُهَاوُحَم حَلْحُوْ مَهَلَا وَأَلُهَا لُهَاوُحَم

حَلْحُوْهَا وَأَلُهَاوُحَم مَهَلَا مَهَلَاوُحَم حَبِ كَا مَعْدُهَا

اِنِّى سَأَلْتُكَ لِكَلِّهِ لِمَسْعَد . حَيْثُ كَلَّ لِمَسْعَدُ
 حَاسِبًا مَحْبُورًا وَيُحِبُّكَ تَجَرُّدًا . اِسْتِنَا حَاسِبًا مَحْبُورًا .
 هـ - حَيْثُ كَلَّ لِمَسْعَدًا مَعْنِيهِ كَلَّ اِسْمًا حَرًا وَجَدَّ مَحْبُورًا
 حَقًّا وَحَسْبًا اِدْعَاءًا مَدْرُوسًا . اَلْحَا اِسْمًا مَدْرُوسًا
 وَتُحِبُّ اِسْمًا مَدْرُوسًا وَحَسْبًا حَقًّا وَجَدَّ مَحْبُورًا اِدْعَاءًا
 مَدْرُوسًا .

٦ - حَيْثُ اِزْجَى حَسْبًا هَا مَحْبُورًا فُكْرًا مَسْعَدًا
 حَسْبًا مَدْرُوسًا وَادْعَاءًا حَقًّا وَجَدَّ مَحْبُورًا اِسْمًا
 حَقًّا مَدْرُوسًا وَجَدَّ مَحْبُورًا حَقًّا مَدْرُوسًا حَسْبًا
 مَدْرُوسًا . هَا حَسْبًا اِسْمًا مَدْرُوسًا وَجَدَّ مَحْبُورًا اِسْمًا
 مَدْرُوسًا مَحْبُورًا مَدْرُوسًا وَجَدَّ مَحْبُورًا .

٧- حَبَّ هُجْدَ لَحْدَه فُجْدَه قَاقًا حَمَّ رَحْنًا سَحْنًا
مَحَّ وَخَمْعَدًا سَعْنًا حَمَّ رَحْنًا هَمَّكَ .

٨- حَبَّ اَعْمَ سَعْنَرِ خَلَا فُحْنًا وَارْوَقًا هَكَ
لَعْنَةً . حَمَّ اَنْقًا حَمَّكَ .

٩- حَبَّ حَمَّ سَحْنًا لَا لَعْنَةً . هَمَّ مَعْنَسًا لَا
لِاسْمَ .

١٠- حَبَّ اَلَاكُهُ حَرْحَرًا سَحْنًا هَلِاسْمَ اَحْمَلَهُ
هَلِ اَلَاكُهُ حَرْحَرًا فُحْنًا هَلْمُنًا وَكَامَلًا
خَصَّهُ .

١١- حَبَّ حَبَّ اَمَّ مَهْمًا حَتَّ حَسَّ وَهَمَّ وَوَوًا .
هَخَّ اَهْمًا حَخَّ حَسَّ هَلَّحَّتْ حَسَّتْ .

١٢- حَبِّ خَدِينَا أَكْبَرَ سَمَاءٍ وَأَمْتَيْ لَأَصْنَعُنَّ

أُمَّةً . وَأُمَّةً حَبِّ مَعْشَرِنَا وَأَمْتَيْ وَحُفَّتِهِ

أُمَّةً .

١٣- حَبِّ أَقْبَلَا مَعْدُومٍ حَلَا سَخْتِي لَا أَحْصِي .

١٤- حَبِّ حَمْرٍ مَعَ وَلَا مَدَسْتِي أَقْبَلَا حَسْبُ

حَسْبُكَ

١٥ حَبِّ حُجْرَتِهِ وَصُيُورٍ لَا أَمْرِفَ هَأَفَ حَقَّقَتِهِ

لَا أَسْبَأُ .

١٦ حَبِّ لَا أَمْرِي لَأَنْدِيَا حَسْبُكَ سَدَا هَلَا أَسْبَأُ

وَيَوْمَ مَلِكِي .

١٧ حَبٌّ حَبٌّ مَعْفَاً وَأَسِيلاً لَا أَرَاكَ هَلَا لَأَوْسَهُ
حَلْحَلٌ مَعْفَاً وَمَعْفَاً وَأَسِيلاً يُخَصُّهُ مَعْفَاً
فَعَصْفٌ مَعْفَاً .

١٨- حَبٌّ لَ أَوْحُوهُ مَعْفَاً حَصْفَاً أَوْعُوه. أَنَا
حَصْفَاً .

١٩ حَبٌّ مَعْفَاً حَصْفَاً هَلَا مَأْمٌ هَلَا لَأَوْسَهُ
مَعْفَاً وَأَسِيلاً حَصْفَاً .

٢٠ حَبٌّ حَبٌّ مَعْفَاً حَصْفَاً لَأَوْسَهُ مَعْفَاً
حَصْفَاً أَسِيلاً حَصْفَاً مَعْفَاً. هَلَا لَأَوْسَهُ حَصْفَاً .
أَهْ حَصْفَاً مَعْفَاً. هَلَا لَأَوْسَهُ حَصْفَاً مَعْفَاً .

٢١ حَبٌّ حَصْفَاً حَبٌّ حَبٌّ هَلَا لَأَوْسَهُ . حَبٌّ لَأَوْسَهُ
مَعْفَاً مَعْفَاً حَصْفَاً . هَلَا لَأَوْسَهُ مَعْفَاً .

لَهُ . مَنِّي هُصْنٌ مِمَّنْ حَلَبُ حُصْنِهِ . هُوَ مَأْ
لِلْحُنَّ وَحَلَا بِ أَوْسَا وَحَلَا وَحَدَّ مَنِّي بَعْدَ .
هَكَذَا سَقَا وَوَحَا لِيُفَعِّهِ . مَعْدَاؤُ .

وصايا أحيقار

١- اسمع يا ابني نادان وافهم كلامي وأعتبر نصائحي كأنها نصائح إلهية، يا ابني نادان: إن سمعت كلمة فاتركها تموت بقلبك ولا تخبر بها إنسان لئلا تصبح جمرة في فمك فتحرقك وتضع اثما في نفسك ويغضب الله عليك.

٢- يا بني لا تخبر بكل ما يصل مسمعك ولا تقل شيئا عما تراه.

٣- يا بني لا تحل عقدة ربطت ولا تعقد عقدة حلت.

٤- يا بني لا ترفع عينيك إلى امرأة متبرجة متكحلة ولا تشتتها بقلبك. فإنك إن أعطيتها كل ما ملكت يديك لن تجد عندها خيرا وتفترف اثما أمام الله.

يا بني لا تزن بامرأة صاحبك لئلا يزن آخرون

٥- يا بني لا تكن عجولا متسرعا فإنك إذ ذاك تشبه شجرة اللوز التي تزهر قبل كل الأشجار ويؤكل ثمرها بعد غيرها بل كن سويا عاقلا كشجرة التوت التي تزهر آخر الأشجار ولكن ثمرها يسبق كل الثمار.

٦- يا بني انظر بعينيك إلى أسفل واخفض صوتك وتطلع إلى تحت . فإنه لو كان المرء يستطيع أن يبني بيتا بالصوت العالي المرتفع لكان

الحمار يستطيع أن يبني دارين في يوم واحد ولو أن القوة الشديدة وحدها هي التي تجر المحراث لكان النير لا يفارق كنف الجمل.

٧ - يا بني إنه لأفضل للمرء أن ينقل الحجارة مع رجل حكيم من أن يشرب خمرا مع جاهل.

٨ - يا بني اسكب خمرك على قبور الصالحين فإن هذا أفضل من أن تشربه مع الظالمين.

٩ - يا بني إنك لن تضل إذا عاشرت حكيمًا ومع الضال لن تتعلم الحكمة.

١٠ - يا بني عاشر الحكيم فإنك تصبح حكيمًا، ولا تعاشر طويل اللسان والمهذار فإنك تعد واحدًا معهما.

١١ - يا بني إذا كنت منتعلا دس الشوك برجليك ومهد سبيلا لبنيك وبنيتك.

١٢ - يا بني يأكل ابن الغني حية فيقول الناس: للشفاء أكلها ويأكلها الفقير فيقول الناس من جوعه أكلها.

١٣ - يا بني، كل نصيبك، ولا تهزأ بجارك.

١٤ - يا بني، حتى الخبز لا تأكله مع قليل الحياء.

١٥- يا بني، لا تغتم لخير يناله مبغضك، ولا تفرح لشر يصيبه.

١٦- يا بني، لا تقرب امرأة وشواشة، ولا امرأة سخابة.

١٧- يا بني، لا يغررك جمال المرأة، ولا تشتهيها بقلبك، لأن جمال المرأة علمها وزينتها حلاوة كلامها.

١٨- يا بني، إذا جابهك عدوك بالشر جابهه أنت بالحكمة.

١٩- يا بني، إن الأثيم يقع لا ينهض، أما المستقيم فلا يتزعزع، لأن الله معه.

٢٠- يا بني، لا تضن على ابنك بالتأديب (بالضرب) لأن ضرب الولد كالزبل للحديقة، وكالرسن للحمار، أو لأي حيوان آخر، وكالقيد في رجل الحمار.

٢١- يا بني، اخضع ابنك وهو بعد طفل قبل أن يفوقك قوة وشدة، فيتمرد عليك وتخرجل من كل أعمال السوء التي يعملها.

٢٢- يا بني، اقتن ثورا يربض، وحمارا ذا حوافر. ولا تقن عبدا هاربا ولا أمة سرّاقة كي لا يضيعا عليك ما تملكه في يدك.

٢٣- يا بني، إن كلام الكذاب كعصافير السمينة، ومن ليس فيه حكمة يأكلها.

٢٤ - يا بني، لا تجلب عليك لعنة أبيك وأمك وإلا فإنك لن تفرح
بنعمة بنيك.

٢٥ - يا بني، لا تسر في الطريق بدون سلاح فإنك لست تدري متى
يلقاك عدوك.

٢٦ - يا بني، كما أن الشجرة تزهر بأغصانها وبثمرها، وكما يزهر
الجبل بغاباته، هكذا يزهر الرجل بزوجته وأولاده.

ومن ليس له زوجة ولا إخوة ولا بنون محتقر ومردول عند أعدائه. إنه
يشبه شجرة على جانب الطريق، كل عابر يقتطف منها، وكل حيوان
البر يأكل من ورقها.

هَلْهَلْمَا اَلْكَدْمَا اَزْمَر اَحْبُوْم خْتَهْم
هَسْمُوْم كَلَاوَا هُوْم مَحْ وَهَسْمَا.

هَاقْدَ خَلْخَلْتَهْمُوْم قَمْعَه لَحْمِ هُوْمَا لَحْمَا
سَعْنَا هَانَا هَلْخَا نَارَا لَهْوَمَا تَهْمُوْم
هَسْمَقَمْر لَهْمَاقَمْر.

هَسْعَد اَحْبُوْم مَتْعَا خَلْخَلْمَا . هَسْمَر خَلَا
اَسْمَسُ حَبِه هَسْعَد كَابِه نَهْوَا هَسْعَلْمَا
هَاقْدَه لَاهْمَقْ اَسْبَا.

هَاقْدَ اَسْمَسُ كَااَحْبُوْم اَحْمُوْم هَاقْدَ اَحَا
هَاقْدَ هَا اَنَا حَبِه هَاقْدَ حَه هَا نَهْوَا هَسْعَلْمَا
اَجَه اَحْنَا خَلْخَلْمَا.

وَإِنِّي أَخَذْتُ آبَاءَهُمْ عَلَىٰ بَيْتِهِمْ
وَأَخَذْتُ آبَاءَهُمْ عَلَىٰ بَيْتِهِمْ.

وَأَخَذْتُ آبَاءَهُمْ عَلَىٰ بَيْتِهِمْ
وَأَخَذْتُ آبَاءَهُمْ عَلَىٰ بَيْتِهِمْ
وَأَخَذْتُ آبَاءَهُمْ عَلَىٰ بَيْتِهِمْ
وَأَخَذْتُ آبَاءَهُمْ عَلَىٰ بَيْتِهِمْ.

وَيُسَدِّدُ أَيْدِيَهُمْ وَيُكَلِّمُهُم بِغَلَابَةِ قُلُوبِهِمْ
لِيُخْرِجَهُمْ مِنَ الْغَيْبِ بِإِذْنِهِ يَكُنُ اللَّهُ غَافِقًا ذَكِيًّا عَظِيمًا

وَأَنْزَلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَسَالَتْ مِنْ تَحْتِهِ نَهْرًا
فِيهَا شَجَرٌ مِنْهَا تَبَخَّرْتُمْ وَقَدْرًا مِمَّا يَوَسَّرُونَ
فِيهَا زَاوَاتُ الْجِبَالِ مُقْبِلَاتٌ عَلَى بَنَاتِهِمْ
مُتَوَلَّاتٌ لَمْ يَكُنْ لَهُنَّ كُفٌ وَلَا غِيظٌ

الترجمة

وحدث بعد هذه الأمور أن الله امتحن "إبراهيم" فقال له يا "إبراهيم"
فقال هأنذا .

فقال خذ ابنك وحيدك الذى تحبه "إسحاق" واذهب إلى أرض المُرِّيَّ
وأصعده هناك مُحْرِقَةً على أحد الجبال الذى أقول لك .

فبكر "إبراهيم" صباحًا وشدَّ على حماره وأخذ اثنين من غلماناه معه
و"إسحاق" ابنه وشقق حطبًا لمحرقة وقام وذهب إلى الموضع الذى
قال له الله.

وفى اليوم الثالث رفع "إبراهيم" عينيه وأبصر الموضع من بعيد .

فقال "إبراهيم" لغلاميه اجلسا أنتما هاهنا مع الحمار ، وأما أنا والغلام
فندهب إلى هناك ونسجد ثم نرجع إليكما.

فأخذ "إبراهيم" حطب المحرقة ووضعه على إسحاق ابنه وأخذ بيده
النار والسكين فذهبا كلاهما .

وكلم "إسحاق" "إبراهيم" أباه وقال : يا أبى فقال : هأنذا يا ابنى
فقال هوذا النار والحطب ولكن أين الخروف للمحرقة ؟.

فقال "إبراهيم" الله يرى له الخروف للمحرقة يا ابني فذهبا كلاهما معاً.

فلما أتيا إلى الموضع الذى قال له الله بنى هناك "إبراهيم" المذبح ورتب الحطب وربط "إسحاق" ابنه ووضعه على المذبح فوق الحطب.

ثم مد "إبراهيم" يده وأخذ السكين ليذبح ابنه .

فناداه ملاك الرب من السماء وقال : "إبراهيم إبراهيم" فقال هأنذا.

فقال لا تمد يدك إلى الغلام ولا تفعل به شيئاً ، لأنى الآن علمت أنك خائف الله فلم تمسك ابنك وحيدك عنى .

فرفع "إبراهيم" عينيه ونظر وإذا كبش وراءه ممسكاً فى الغابة بقرنيه ، فذهب "إبراهيم" وأخذ الكبش واصعده محرقة عوضاً عن ابنه.

أَهْدَ خَلَا سُدَّهْ وَأَكْهَ مَدْبَعَهْ مَعْسَا مَحْنَا
بُكْ فَدَحْبَعِ أَلْعَدَا وَوَجْهَ مَهْنَيْسَهْ وَمَدْحَنَا
حَسْنَا مَهْمُوْنَا مَهْنِجَ لَهْ مَهْنَا رَحْمَا سَبْنَا
وَحَصْنِ حَهْمُوْنَا وَمَهْنِجَ مَوَاحِنَا أَلْحَمْدُ لَكَ
أَمِينٌ.

سَخَّحْ مَهْ مَهْنَا وَحَا مَهْنَيْسَهْ أَلْعَدَا كَدْنَا
نَعْمَحْنَهْ وَبُنْنَا خَلَا مَهْمُوْنَا وَمَكْهْ مَخْلَا
مَآرِكُنَا وَمَكْهْ وَحَهْمُوْنَا مَهْنِجَ : مَخْلَا
مَلْحَمَهْنَا وَحَدْنَا أَلْعَدَا مَهْنَا حُدُوْنَا مَهْنَا حَبْمَا
لَعْمَكُنَا أَلْسَانُ لَهْ وَجْهَ لَهْنَيْسَهْ حَبْمَهْنَا
وَأَوَاحِنَنَا سَقَالَا وَمَهْنَيْسَهْ مَهْنَا مَهْنَا مَهْنَا
سَلْمَانَا خَلَا لَهْمُوْنَا وَحَدْنَا مَهْنِجَ مَخْلَا

مُصَلِّيًا ۖ هُوَ الْفَرِيُّ خَم مَقْتَضٍ بِنَا
وَهُوَ وَهَيْمًا هَلَا هَدَا هَقَبًا قَدْرًا
هُوَ

لَهُ مَقْتَضٍ خَم مَقْتَضٍ لَمَجْدًا وَبَدْوًا
لَمًا حَسَّ أَعْمَالًا ۖ وَأَمَّ أَعْمًا أَلْوِيًا
مَعَ أَصْفَقَةً ۖ وَأَلْمَسَهُ ۖ حَاطَهُ
هَاطَ ۖ وَأَمَّ مَهْمًا ۖ هَمًّا هُوَ رَكَّاطًا
أَلْوِيًا مَعَ حَبَالًا.

أَلَّا مَهْمًا ۖ وَأَمَّ هُوَ ۖ وَسَّ رَكَّاطًا نَهْمًا
مَدَامَمَّ حَبَالًا حَسَمَ ۖ هَلَسَ كَأَنْتَعَمَ ۖ
مَهْمًا ۖ وَأَف مَعَسًا خَلَا سَبَّ رَكَّاطًا أُنْهَلَحَ
هَلَمَّ رَكَّاطًا مَهْمًا ۖ هَاك ۖ هُوَا ۖ أَدَه

أَمْ نَكْفُرُ بِمَا نَدْعُوا إِلَىٰ أَيْدِيهِمْ وَيَدُنَا أَمَامَهُمْ فَتَبَارَكُ
أَسْمَاءُ رَبِّنَا الَّذِي لَا يَمُرُّ نَجْماً إِلَّا هُوَ بِهَا حَقِيقٌ عَالِمٌ
مَّا تَدْعُوا ۗ وَمَنْ يُشْرِكْ بِهِ فَهُوَ كَالشَّمْرِ يَهْتَزُّ إِلَىٰ
أُخْرَىٰ فَهُوَ يَنصَلِبُ ۗ كَذَلِكَ يَجْزِي اللَّهُ الْفَاسِقِينَ

إِنَّمَا يَدْعُوا حِزْبًا مِّنْهُمْ ۗ وَنَحْنُ بِمَا يَدْعُونَ كَائِمُونَ
وَالَّذِينَ يَدْعُونَ يَدْعُونَ إِلَىٰ كِبْرِيَاءٍ وَعُدْوَانٍ
وَكِبْرٍ ۗ إِنَّهُمْ يَدْعُونَ إِلَىٰ عِبَادَتِهِمْ ۗ وَاللَّهُ يَدْعُو
إِلَىٰ عِبَادَتِهِ ۗ وَإِن كُنْتُمْ تُحِبُّونَ اللَّهَ فَاتَّبِعُوا
رِجْلَيْهِ يُحِبَّ اللَّهُ الْمُتَّبِعِينَ ۗ وَإِن كُنْتُمْ تُحِبُّونَ
اللَّهَ فَاتَّبِعُوا أَمْرَهُ وَلَا تَقْرَبُوا مَنَاجِرَهُ
يُبْغِضَ اللَّهُ مَن بَغَىٰ عَلَيْهِ ۗ وَاللَّهُ سَمِيعٌ عَلِيمٌ
وَالَّذِينَ يَدْعُونَ إِلَىٰ كِبْرِيَاءٍ وَعُدْوَانٍ وَكِبْرٍ
يَدْعُونَ إِلَىٰ عِبَادَتِهِمْ ۗ وَاللَّهُ يَدْعُو إِلَىٰ
عِبَادَتِهِ ۗ وَإِن كُنْتُمْ تُحِبُّونَ اللَّهَ فَاتَّبِعُوا
رِجْلَيْهِ يُحِبَّ اللَّهُ الْمُتَّبِعِينَ ۗ وَإِن كُنْتُمْ تُحِبُّونَ
اللَّهَ فَاتَّبِعُوا أَمْرَهُ وَلَا تَقْرَبُوا مَنَاجِرَهُ
يُبْغِضَ اللَّهُ مَن بَغَىٰ عَلَيْهِ ۗ وَاللَّهُ سَمِيعٌ عَلِيمٌ

هَؤُلَاءِ لَهُمْ أَجْرٌ كَثِيرٌ
مَنْ يَصُدَّقْ عَلَيْهِ أَكْرَاهًا فَصَدَّقَ
مُهْتًا لَمْ يَكُنِ لَهُ فَتْرَةٌ وَلَا يَكُونُ

لله صلواته وسلامه وبركاته وإسلامه
صلى الله عليه وسلم
والله اعلم بالصواب

41 42 43 44 45
 46 47 48 49 50
 51 52 53 54 55
 56 57 58 59 60
 61 62 63 64 65
 66 67 68 69 70
 71 72 73 74 75
 76 77 78 79 80
 81 82 83 84 85
 86 87 88 89 90
 91 92 93 94 95
 96 97 98 99 100

23 $\text{אָנא מלל וְמִנָּה חֲכָמָה וְאֵשֶׁה אֶשְׂרָה}$
 וְמִנָּה אֲחִילָה וְאֵנִי אֲחִילָה נָחַל * 24 אֶשֶׁה וְאֵשֶׁה
 וְאֵשֶׁה וְאֵשֶׁה * 25 אֶשֶׁה וְאֵשֶׁה
 אֵנִי אֵשֶׁה אֵשֶׁה אֵשֶׁה אֵשֶׁה אֵשֶׁה
 אֵשֶׁה אֵשֶׁה אֵשֶׁה אֵשֶׁה אֵשֶׁה אֵשֶׁה *
 26 $\text{אֵשֶׁה אֵשֶׁה אֵשֶׁה אֵשֶׁה אֵשֶׁה אֵשֶׁה}$
 אֵשֶׁה אֵשֶׁה אֵשֶׁה אֵשֶׁה אֵשֶׁה אֵשֶׁה
 אֵשֶׁה אֵשֶׁה * 27 $\text{אֵשֶׁה אֵשֶׁה אֵשֶׁה אֵשֶׁה}$
 אֵשֶׁה אֵשֶׁה אֵשֶׁה אֵשֶׁה אֵשֶׁה אֵשֶׁה
 וְאֵשֶׁה * 28 $\text{אֵשֶׁה אֵשֶׁה אֵשֶׁה אֵשֶׁה}$
 אֵשֶׁה אֵשֶׁה אֵשֶׁה אֵשֶׁה אֵשֶׁה אֵשֶׁה * 29
 אֵשֶׁה אֵשֶׁה אֵשֶׁה אֵשֶׁה אֵשֶׁה אֵשֶׁה
 אֵשֶׁה אֵשֶׁה אֵשֶׁה אֵשֶׁה אֵשֶׁה אֵשֶׁה
 אֵשֶׁה אֵשֶׁה * 30 $\text{אֵשֶׁה אֵשֶׁה אֵשֶׁה אֵשֶׁה}$
 אֵשֶׁה אֵשֶׁה אֵשֶׁה אֵשֶׁה אֵשֶׁה אֵשֶׁה
 אֵשֶׁה אֵשֶׁה * 31 $\text{אֵשֶׁה אֵשֶׁה אֵשֶׁה אֵשֶׁה}$
 אֵשֶׁה אֵשֶׁה אֵשֶׁה אֵשֶׁה אֵשֶׁה אֵשֶׁה
 אֵשֶׁה

❖ **وَمَلِكٍ** **حَدِّ** **مَبْعَا** **هِيَ** **وَحْيِهِ** **وَالَّذِي** **بَدَّلْنَا** ❖
 36 **هِيَ** **الْبَعْدُ** **أَسْبَلَتْ** **أَف** **هِيَ** **حَقِيلًا** **حِينَ**
صَحَّحْتَهُ **هِيَ** **بِأَنَّ** **نَسَا** **وَهَذَا** **حَدِّ** **هِيَ** **وَمَلِكُنَا**
حَقِيلًا ❖ 37 **حَقِيلًا** **وَأَنَّ** **حَقِيلًا** **الَّذِي** **مَبْعُرٌ** ❖
 38 **أَمَّا** **مَنْعَر** **هِيَ** **أَنَّ** **أَصْلَهُ** **وَمَنْعَر** **بِهِ** **أَنَّ**
أَنَّ **مَنْعَر** **هِيَ** **أَنَّ** **مَنْعَر** **مَنْعَر** **مَنْعَر** ❖ 39
مَنْعَر **وَمَنْعَر** **مَنْعَر** **مَنْعَر** **مَنْعَر** **مَنْعَر** **مَنْعَر**
حَقِيلًا **حَقِيلًا** **حَقِيلًا** **حَقِيلًا** **حَقِيلًا** ❖ 40
مَنْعَر **حَقِيلًا** **حَقِيلًا** **حَقِيلًا** **حَقِيلًا**
وَالْبَعْدُ ❖ 41 **مَنْعَر** **وَمَنْعَر** **وَمَنْعَر** **وَمَنْعَر**
مَنْعَر **وَمَنْعَر** **وَمَنْعَر** **وَمَنْعَر** **وَمَنْعَر**
وَمَنْعَر **وَمَنْعَر** **وَمَنْعَر** **وَمَنْعَر** ❖ 42 **حَقِيلًا**
وَمَنْعَر **وَمَنْعَر** **وَمَنْعَر** **وَمَنْعَر** **وَمَنْعَر** **وَمَنْعَر**
وَمَنْعَر **وَمَنْعَر** **وَمَنْعَر** **وَمَنْعَر** ❖ 43 **وَمَنْعَر** **وَمَنْعَر**
وَمَنْعَر **وَمَنْعَر** ❖ 44 **وَمَنْعَر** **وَمَنْعَر**
وَمَنْعَر **وَمَنْعَر** **وَمَنْعَر** **وَمَنْعَر** **وَمَنْعَر** **وَمَنْعَر**
وَمَنْعَر ❖ 45 **وَمَنْعَر** **وَمَنْعَر** **وَمَنْعَر** **وَمَنْعَر**
وَمَنْعَر **وَمَنْعَر** **وَمَنْعَر** **وَمَنْعَر** **وَمَنْعَر** **وَمَنْعَر**
 ❖ 46 **وَمَنْعَر** **وَمَنْعَر** **وَمَنْعَر** **وَمَنْعَر** **وَمَنْعَر** ❖ 47
وَمَنْعَر **وَمَنْعَر** **وَمَنْعَر** **وَمَنْعَر** ❖ 48 **وَمَنْعَر** **وَمَنْعَر**
وَمَنْعَر **وَمَنْعَر** **وَمَنْعَر** **وَمَنْعَر**

حَا مَعَا

حَا مَبَّ لَحِي بِهَا مَعَالًا وَمَعَالًا. هَبَّ مَعَالًا
حَا مَبَّ مَع حَا مَعَالًا وَأَهْ مَعَالًا مَعَالًا. هَبَّ مَعَالًا
حَا مَعَالًا مَعَالًا مَعَالًا هَبَّ مَعَالًا مَعَالًا
مَعَالًا مَعَالًا. هَبَّ مَعَالًا مَعَالًا مَعَالًا مَعَالًا
هَبَّ مَعَالًا مَعَالًا مَعَالًا مَعَالًا هَبَّ مَعَالًا مَعَالًا
هَبَّ مَعَالًا مَعَالًا.

الرجل والموت

كان رجل يحمل كتلة من الخشب، فلما نال منه التعب وضع عنه حملة، ثم نادى على الموت وقال له: أيها الموت أأنتى: فاستجاب له الموت وقال: لماذا دعوتنى فقال له الرجل: لكى تتأف بى وترفع إلى ذلك الحمل. وهذا يعلمنا أن البشر يحبون الحياة أكثر من الموت حتى إن كانوا تعساء فى حياتهم.

أَعْنَدًا وَمُعَدًّا مَتَا وَيَوْمَ وَيَسُ

عِنْدَ سَمْعًا وَأَكْثَرًا حَصَلَةً وَيَوْمَ وَيَوْمَ
وَحَصَلَةً وَأَجْرًا مَلِكًا ذَا مَسْءَلًا كَانَتْ
أَعْنَدَ إِسْمًا حَمَّ يَوْمًا مَحْمَدًا وَمَتَا وَيَوْمَ مَعَ
أَقْبًا ذَا وَأَجْرًا مَلِكًا ذَا. وَحَمَّ وَهَلْمَ أَيْ
حَبَّ مَبْرُؤًا هَمَلًا يَوْمًا وَهَمَّ لَحْلًا حَمَّ
مَعْنَةً يَوْمَ وَيَوْمًا وَأَصْلُهُمَا هَمَلًا وَمَلِكَةً
وَيَوْمًا مَتَا. هَمَّ سَأَلَ مَتَا أَجْرًا مَلِكًا .
هَمَّ يَوْمًا ذَا حَمَلًا وَيَوْمًا وَحَمَلًا مَعَ أَقْبًا
وَيَوْمَ أَمَّا وَيَوْمًا وَحَمَلًا حَمَّ حَمَّ وَيَوْمًا
وَمَلِكَةً هَمَّ سَمْعًا مَدَسَعَةً يَوْمَ . وَمَتَا
نَحْبًا حَمَّ حَمَّ حَمَّ مَدَسَعَةً وَالْمَاءُ هَمَّ يَوْمَ .
حَمَّ هَمَّ مَدَسَعَةً ذَا وَحَمَلًا حَمَلًا . هَمَلًا

مَّجْرَمٌ وَأَعْدَاؤُهُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ حَتَّىٰ تَكُونَ
مَقَامًا وَمَجْبِيئًا . فَلَا مَّجْرَمَ وَمَنْبِتَ يَوْمَ الْقِيَامَةِ
مَعَ الْمَصْنُوعِ وَالْمَخْرُوجِ مِنْهُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ حَتَّىٰ
وَجِبَالًا وَتَهْلُكُهَا . هَذِهِ يَوْمَ الْقِيَامَةِ حَتَّىٰ تَكُونَ
مَعَ الْحَقِّ وَتَكْتُمُ . فَتَكُونُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ حَتَّىٰ
وَمَنْعَتُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ حَتَّىٰ . حَتَّىٰ تَكُونَ حَتَّىٰ مَعَ
عَلَمًا وَالْأَسْمَاءِ يَوْمَ الْقِيَامَةِ حَتَّىٰ تَكُونَ مَجْبِيئًا مَلَأَ
وَتَلْكَهَا . هَذِهِ يَوْمَ الْقِيَامَةِ حَتَّىٰ تَكُونَ يَوْمَ الْقِيَامَةِ
يَوْمًا . فَهَذَا يَوْمًا . وَتَكُونَ يَوْمًا وَمَجْبِيئًا
نَسْفَتُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ حَتَّىٰ تَكُونَ يَوْمًا وَأَنْتَ حَتَّىٰ
نَهْوًا لَّا تَحْتَا حَتَّىٰ تَكُونَ . وَتَكُونَ يَوْمًا وَمَنْعَتًا
مَنْعَتًا الْمَنْعَتِ تَكُونَ يَوْمًا حَتَّىٰ تَكُونَ يَوْمًا
وَأَهْلَهُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ حَتَّىٰ تَكُونَ مَجْبِيئًا . أَفَمَنْ

مَتَا مَعْنَاهُ يَوْمَهُ مَحْصَنٌ أَلَا أَرَأَيْتَ أَنَّهُ فَدَيْتَهُ
وَبِهِ وَأَحَدٌ يَوْمًا . وَمَتَا وَقَوْلُهَا حَصْنٌ مَسْجِدٌ
مَعْنَاهُ يَوْمًا حَصْنَةٌ يَوْمًا وَمَعْنَاهُ حَصْنٌ
وَعَقَبٌ يَوْمًا أَحَدٌ مَلِكًا وَفَدَيْتَهُ يَوْمًا وَفَدَيْتَهُ
حَاصِلُهُا مَعْنَاهُ حَصْنٌ يَوْمًا . وَمَعْنَاهُ
مَعْنَاهُ حَصْنٌ يَوْمًا حَصْنٌ يَوْمًا حَصْنٌ
أَلَا مَعْنَاهُ . وَمَعْنَاهُ مَعْنَاهُ مَعْنَاهُ
حَصْنٌ مَعْنَاهُ حَصْنٌ مَعْنَاهُ حَصْنٌ مَعْنَاهُ

ترجمة قصة فيضان نهر دِيْصان

فى سنة ثلاث عشرة وخمسمائة أيام مُلك سويرس وفى عهد أبجر الملك ابن معن الملك فى شهر تشرين الثانى (نوفمبر) اشتد نبع المياه المتدفق من القصر الكبير الذى يملكه أبجر الملك الكبير. اشتد وارتفع كعاداته الأولى وفاض وملاً كل الجوانب ، وكانت المياه تخرب الدور والأروقة والبيوت الملكية التى تمتلىء بها. فلما رأى سيدنا أبجر الملك صعد إلى الهضبة التى تعلو عن قصره حيث يقيم عمال المملكة ويسكنون، وبينما كان الحكماء يفكرون : ماذا يصنعون بهذه المياه الغزيرة التى تراكمت. حدث أن هطل مطر غزير قوى بالليل ، وفاض ديضان فى غير مواعده، وجاءت المياه الغربية فوجدت القناطر مقفلة بحديد كبير مصفح وبمصارع حديدية مثبتة. فلما لم تجد المياه لها مدخلا تكون بحر كبير خارج أسوار المدينة، وبينما كان أبجر الملك قائما بالبرج الكبير المسمى برج الفرس رأى المياه على ضوء مشاعل النار. فأمر فرفعت الأبواب والقناطر الثمانية للصور الغربى للمدينة من حيث ينبع النهر، وفى تلك اللحظة اندفعت المياه إلى سور المدينة الغربى ودخلت إلى المدينة وهدمت القصر الكبير قصر سيدنا الملك. واجتاحت كل ماوجدته أمامها من مباني المدينة الرقيقة الجميلة وكل ماكان قريبا للنهر من شماله وجنوبه، وأتلفت كذلك هيكل كنيسة المسيحيين. وهلك فى هذا الحادث

أكثر من ألفين من الناس كان كثير منهم نائمين بالليل فطغت عليهم المياه فجأة وماتوا خنقا، وعندئذ امتلأت المدينة بأصوات العويل. فلما رأى أبجر الملك تلك الخسارة التي وقعت، أمر أن يبعد جميع عمال المدينة أكواخهم من عند النهر، وأن لا يبنى أحد كوخا عند النهر ووضعت الأكواخ بحكمة المهندسين والعلماء كما يسمح عرض النهر. وزادوا على مساحته القديمة، ومع أن المياه كانت كثيرة وقوية إلا أن عرض النهر كان صغيرا فانه يتلقى مياه خمسة وعشرين فرعا بجملتها من جميع النواحي. وأمر أبجر الملك أن جميع الذين يقيمون فى الأروقة ويعملون أمام النهر لا يبيتون فى أكواخهم من شهر تشرين الأول (أكتوبر) حتى نيسان (أبريل) إلا رجال الشرطة. الذين يحرسون المدينة فإن خمسة منهم يبيتون بالسور فوق المكان الذى دخلت منه المياه إلى المدينة طيلة وقت الشتاء لكى يحسوا ويسمعوا فى الليل صوت المياه الغربية التى قد تأخذ فى الدخول إلى المدينة. وكل من يسمع الصوت ويهمل فى الخروج فإن المياه تنتقم منه لأنه أهمل أمر الملك، ووضع هذا الأمر هكذا من ذلك الوقت الذى صدر فيه إلى أبد الأبدىين. وعندئذ أمر أبجر الملك فبنى له بناء لمقر ملكه فى الشتاء هو "بيت تبارا" وكان يسكن هناك طوال فصل الشتاء، وكان ينزل فى الصيف إلى القصر الجديد الذى بُنى له على رأس النبع. وكذلك بنى أشرافه مبانى لاقامتهم إلى جوار الملك فى السوق الكبير المسمى "بيت سحرايا" ولكى يستقر السلام الأول فى المدينة. أمر أبجر الملك فرُفعت أعباء الضرائب عن الذين فى داخل المدينة،

وعن الذين يسكنون القرى والمزارع، ورفعت الضرائب عنهم خمس
سنوات حتى تَغنى المدينة بالرجال وتزدان بمبانيها.

حَنَا مَلَأْتُمَا

حَنَا مَلَأْتُمَا مَلَأْتُمَا مَلَأْتُمَا
حَنَا مَلَأْتُمَا مَلَأْتُمَا مَلَأْتُمَا
حَنَا مَلَأْتُمَا مَلَأْتُمَا مَلَأْتُمَا
حَنَا مَلَأْتُمَا مَلَأْتُمَا مَلَأْتُمَا
حَنَا مَلَأْتُمَا مَلَأْتُمَا مَلَأْتُمَا
حَنَا مَلَأْتُمَا مَلَأْتُمَا مَلَأْتُمَا
حَنَا مَلَأْتُمَا مَلَأْتُمَا مَلَأْتُمَا
حَنَا مَلَأْتُمَا مَلَأْتُمَا مَلَأْتُمَا

رَبِّنا صَبْرٌ وَسَدْرٌ

بَقِعِ دَرَجَاتٍ لِكُلِّا مُدَقِّقا لِحُطَا. هَكَذَا نَمِصِحُ بِهِ هَهُ
حَلُكًا لِمَنْ مَبِّ وَصَلَا، مَصِّدِ مَلَا رَّبِّنا رِبِّصِرُوا حَقْلًا
سَلَا.

مَبِّ قَصِيهٍ، أُنْصِنِ: أُوهُ مَا كَصَمِ مَلَا رَّبِّنا هُوَا،
أَمَّا أَلْمَمَةُ؟ كُنَّا إِيَّا رِبِّصِرْمَا. هُمُ لَأَوْسَا، هُوَ صَرَّ حَرَجْتَهُ
حَقْلًا لِمَنْ مَبِّ، هَأُنْصِنِ: هَا نُلِطَا حَلَا هُوَ هَهُمَا حَقْلًا
مَبَّا. هَمَسْبَا رِبِّصِرْمَا، مَصَّلَا قَلَا مَبِّ أَوْسَا لِحَصْبَا دُنَا.

هَأُنْصِنِ كَمَا هَهُ لِحَصْبَا: مَبَّا رُبَّا أَيْدِي رِبِّصِرْمَا أُوهُ
هَوَا؟ أَوْسَا دَعْوَا فَنَبِّ أَيْدِي لِحَصْبِ رِبِّصِرْمَا كَبِّ حَقْلَتَهُ؟ أُوهُ
هَوَجِّ مَلَكُ كَبِّ هَوَا رِبِّصِرْمَا: "هَهُ هَهُ صَصَقْنَا حَمَّ سَبَقْنَا."

هَهُ دَعْوَا مُدَقِّقا مَبِّ مَلَكُ رِبِّصِرْمَا. هَأَوْسَا حَقْلًا
مَبِّ لِبَبِّهٍ، هُمُ رُبَّا حَقْلًا رِبِّصِرْمَا.

تُسْعًا وَمُسْتَفْعًا

لَمَسْتَفْعًا مَزَاهًا . لِأَوْجٍ تَسْتَفْعًا . كَسْتَفْعًا
هَنْجَةً . وَكَلِمًا إِسْنًا أَلَا كَلِمًا هُفْعًا
هَهْ كَهْ وَهَسًا أَسْ هَهْ وَاعْدَسًا كَهْ وَحُسْتَهْ ،
وَاللَّوْمَ خَلًا مَّجْرَمٌ وَحَجْرَهْ . هُجْعَ هَهْ أَدَك
مَنْهَ وَنَالًا كَلِمًا . وَاعْدَهْ . وَآلًا وَامْنَهْ
كَهْ " وَآلٍ مَعْنَى إِنَّا كَأَنَّكُمْ كَ مَهْلًا
وَمَعَ مَلِكًا مَحَلًا كَحَا سَبَّ هَبُّهُمَا وَاحْتَبَهْ .
سَهْ . كَمَنْجَهْ كَهْ وَتَسْتَهْ . هُوَا كَأَنَّ مَهْلًا
لَمَسْتَهْ ، وَامْنَهْ كَهْ . هَاكُلًا حَسْتَهْ حَسَا وَتَهْ .
هُجَا مَعْمَسْ ، مَهْلًا وَمَدْرَجَهْ مَعَ حَفْعَاهُ .

كيفية النجاة

خَلَبْنَا أَيْعَ مَعْبِدَ آبَاءِ، مَعْبُدِ دَرَجٍ، وَفَعْمَ نَلَيْبِهَا مَصْبَعَا
 حَصْبِيهِمْ لَا تَعْبَلَا. هَلْجَ صَبْعَا مَلًّا وَبِنْتَا، هَارَا كَلْفَاةَ وَبَقَد
 أَيْعَ كَهَ مَعْمَلَا.

هَقَبَ نَا كَلْفَاةَ، أَعْمَسَهُ، نَلَبَدَ نَا فَبُعَا دَلَا هَمْرَه
 صَصْبِي لَأَصْبَا وَكَلَا. هَحَقَقِيهِ صَبْبِي مَبْعَهِي، هَصَفَقِي
 كَهَ، نَا وَسَطِي فَهَلَسَا، هَأَمَدَ: أَسَا، وَلَا مَصْفَعَا نَا
 لَأَهِي، فَهَلَسَا فَحَلَا مَعْمَا وَهَمَلَا.

هَقَبَ نَعْمِي لَكُنَّا كَحَنَ، مَدَدَ خَلَبْنَا هَمْرَ حَصْبَا، وَبِنْتَا مَبْرَ
 مَصْبَعَا، هَأَصْبَعَهُ وَبَقَحَا أَيْعَ. هَمَدَ كَهَ مَصْبَعَا، هَأَمَدَ: وَلَا
 صَبْبِي إِيَّا كَلَسَهُ، فَهَلَا، فَهَلَسِي هَقَمَ حَبَ لَهَمَلِي.

أَمَدَ كَهَ خَلَبْنَا: أَيْعَ وَكَمَ وَكَبَ نَهَهُ، لَا مَصْفَعَا أَيْعَا، فَهَمَ
 وَكَلَسَا حَتَّى تَعْلَمَهُ. هَقَبَ مَصْبَعَا: أَيْعَ مَحَ هَسَعَتَهَا
 نَهَهُ، حَتَّى، نَا هُكَبَ هَلَا هَمْرَ مَعْلَمِي، أَيْعَ هَسَعَتَنَا
 نَهَهُ، أَيْعَ خَافَتِي هُكَبَ نَعْمَا، هَادَ وَتَعْلَمَهُ، أَيْعَ كَهَ.

مَكَلَفَ: وَلَا زَوْمَ وَتَعْمَا أَيْعَ هَادَ كَلَسَهُ نَا مَسْتَا، أَدَهَهُ يَيْعَ أَيْعَ
 نَهَ وَأَيَّا، أَيْعَتِي. حَمْرَ وَتَعْمَا مَعْلَمِي، هَدَهَ نَحَلَا، هُكَلَا
 نَسَا. فَهَلَا، مَسَلَا، مَعْلَمِي، وَلَا خَطَلَا: وَلَا هَأَوُ، مَعْلَمِي.

تَسَا مَعَا ۝ مَسَاوَهُ ۝

حَمِنَا مَجْمَرٍ ۝ وَرَحْنَا مَمْنَدًا ۝ لَوْحٍ مَحْتًا بِفَعْلٍ أُجْمِبٍ حَاهِهْ وَمَا ۝ هَهُ مَحَّ
وَحَا ۝ وَعَمَدَهُ أُسْبِقْنَ ۝ أَفْطَلَا رَمَنَ ۝ هَاهُ ۝ وَحَاهُ ۝ أَحْرَجَ ۝ مَحْفَا ۝ هَاهُ ۝
۝ لَا حَبِيبًا مَكَّ ۝ هَاهُ ۝ أَبَا أَمُصَه ۝ ۝

۝ عَنِبَ أُسْبِقَ ۝ فَكَلَسَ ۝ مَعَلًا ۝ وَهَلَا لَأَحْرَجَ ۝ ۝ مَحْفَعَسَ ۝ مَحَّ تَقْفُلًا ۝ حَبِيبًا
۝ وَتَمَّ حَمِينٍ ۝ وَبُنْتِجَ ۝ ۝ هَلَجَ ۝ أَسَى ۝ ۝ أَرَا ۝ ۝ هَهُ ۝ مَحْنَه ۝ حَفَا ۝ مَلَحَا ۝
۝ هَمَّرَ ۝ أَسَى ۝ مَبُكَّه ۝ ۝ ۝ أَفْبَهَّه ۝ وَتَقَلَّلَا ۝ سَكَّ ۝ مَسَوَا ۝ مَحْنَه ۝ ۝

۝ سُنَّ ۝ دَه ۝ مَلَحَا ۝ مَلِكًا ۝ ۝ مَحَّ ۝ أَمَنَ ۝ ۝ ۝ لَحَمَّ ۝ أَيْدٍ ۝ حُرٍ ۝ لَا مَحْنَه ۝ أَيْدٍ؟
۝ أَلَعَمَّ ۝ مَحْنَرٍ ۝ وَأَف ۝ هَهُ ۝ تَعَلَسَ ۝ هَسَّ ۝ تَعَمَّ ۝ تَعَمَّ ۝ ۝ قَبَّ ۝ أُسْبِقْنَ ۝
۝ مَحْتًا ۝ وَبِحَدٍ ۝ وَحَاهُ ۝ ۝ ۝ لَا حَبِيبًا ۝ مَكَّ ۝ أَمُصَه ۝ حَمَمَا ۝ دَه ۝ مَجْمَرٍ ۝
أَنَا ۝ وَحَ ۝ مَحْرًا ۝ إِنَا ۝ ۝ مَاهَد ۝ أَفَلَسَ ۝ ۝ أَقَمَّا ۝ ۝ أَسَنَ ۝ تَعَمَّى ۝

أَمَنَ ۝ مَلَحَا ۝ مَعَلَمَةً ۝ حَب ۝ وَهَجَب ۝ وَتَمَّ ۝ أَيْدٍ ۝ حَمْنَرًا ۝

۝ قَبَّ ۝ كَه ۝ كَلَسَه ۝ ۝ رَوَمَا ۝ ۝ وَوَسَعَلِ ۝ أُنْعَمًا ۝ أَحَدَ ۝ حَبِي ۝ هُوَا ۝ ۝ أَلَا ۝ أَف
رَهَا ۝ ۝ وَوَسَعَلِ ۝ مَسَاوَهُ ۝ حُرًا ۝ حَب ۝ ۝ هُوَا ۝ أَحَبَّ ۝

أَمَنَ ۝ مَلَحَا ۝ ۝ ۝ لَابِقَ ۝ هُجَّ ۝ رَهَا ۝ هُجًا ۝ ۝ هَا ۝ أَف ۝ أَنَا ۝ كَلَّ ۝ وَتَمَّ ۝ مَكِّي
مَحْنَه ۝ إِنَا ۝ ۝ رَحَى ۝ حَمَمًا ۝ ۝ عَمَّ ۝ حَمْتًا ۝ مَعَا ۝ مَسَاوَهُ ۝ ۝

قصيدة الاین الصالح

قصيدة الابن الصالح

هَذَا تَعَصُّمًا وَكَيْدًا حَلَسَهُ مَتَاهُ:
فَلَسِبَ هُوَ سَبِيَّ نَعْمٍ عَزَبَ لَأَوْحَا فُكُوهُ.
وَمَعَا هِيَ قِتَا حَلَا مَلَّتْ تَاهُ، حَبَّتْ تَاهُ:
حَلَا لِمَعْدَسُهُ مَدِينِ لِيَأْقَا فَنُوعَابُهُ.
فَتَاهَا هَمْدًا حَمْدًا حَمْدًا، هَجَّتْ هُمُوهُ:
مَلَحِبَ لَأَوْحَا وَأَيْدَاهُ مَعْدَسُ حَبَّتْ تَاهُ.
مَعْوَعَا هَمْدًا وَأَلْحِي هُوَ لِي حَلَا وَهَجَّتَا:
حَلَسَ مَعْدَسُ وَجَعًا مَدِينِ أَيْدِي حَتَّابُهُ.
عَدَّتْ مَعَا أَوْ مَلَّتْ تَاهُ وَحَلَسَا أَوْحَا:
فُكُوهُ مَضْمُومٌ مَعْدَسًا فَنَبَعًا لِحَبَّتْ مَعْوَعَا.
مَعَا حَالِفُهُ، هَجَّتْ مَدِينُهُ، هَجَّتْ مَدِينُهُ:
أَنَا حَلَسْتُ وَأَوْجَعًا وَسَبَلًا حَجَبُهُ وَهَمْدًا.
حَلَا مَعْتَبًا وَحَمْدًا، وَمَسَا حَتَّابًا:

قصيدة النزول على جبل سيناء

بِرَّ مَدَائِقًا مَعَ مَهْلَا حِدَا سَمُوًا:
 بِرَّ مَدَائِقًا زُعَا وَيُّتَدَا مَعَ قُفُوًا.
 بِرَّ لُحْبِ حَهْ وَحَمِّ مَقْقَنًا مَدَائِقًا يَهُوًا:
 بِرَّ لُحْبِ حَهْ وَجُفُفَ زُعَا لُحْلُفَا تَدَلَا.
 بِرَّ نَعْسِ حَهْ تَكَلَا وَجَعَلَا مَعَ ثَلَا رُتَبِ:
 بِرَّ مَدَائِقًا حَلَا وَأُجَلَا يَهُوَا حَمِّ سَهْلَا.
 بِرَّ لَا لَبَدَا حَهْ أُنَا وَيَصْفَمَرُ زُعَا لُحْبِ:
 بِرَّ حَلَا حَلَا مَعْلَسَا حَلَسَفُو مَدَائِقًا يَهُوًا.
 بِرَّ مَهْبُتَا حَبِ حَلَا سِرَّةً حَبِ حَبِ حَبَا:
 بِرَّ مَعْبِ يَهُوَا قَوْلًا وَحَفَا وَجَلَّتْ لَبَّةً.
 بِرَّ مَدَائِقًا مَعَ حَتَلَا وَحَمِّ يَهُوَا حَهْ:
 بِرَّ مَعْبِ حَهْ أَوْ عَنَبَا وَيَصْبَعِ حَهْ.

النص الثاني

مقدمة عن آرامية العهد القديم

آرامية العهد القديم ، هي لغة بعض أجزاء العهد القديم ، بها سُجّلت أخبار اليهود في بابل منذ أن جيء بهم من أورشليم الى عودتهم اليها ، بعد أن سمح لهم الملك الفارسي كورش بذلك . جاء معظمها في سفري عزرا ودانيال ، وآية واحدة في كل من سفري التكوين واربيا ، تحكي أخبار الاضطهاد الذي تعرض له اليهود على يد البابليين ، وأخبار سقوط بابل على يد الفرس أيام بيلشصر بن نبونائيد ، ثم أخبار عودتهم وبناء الهيكل الذي دمره نبوخذنصر وترميم أسوار المدينة ، وتبادل الرسائل مع الادارة الفارسية بهذا الشأن .

يرى بعض الباحثين ان آرامية العهد القديم نشأت من الآرامية البابلية ، فبعد أن استولى نبوخذنصر على أورشليم عاصمة مملكة يهوذا سنة ٥٨٧ ق.م ، ودمر هيكلها وأسوارها، انتقاماً منه لخروجهم على طاعته وتمردهم المستمر ، فساق آلافاً من ابناء شعبها أسرى الى بابل ، عامتهم وأشرفهم ، فأقاموا في بابل وماحولها ، واستوطنوا تلك الديار ، وتعايشوا مع أهلها مرغمين ، وعملوا وزرعوا وتاجروا ، لهذا فإنهم تعلموا الآرامية لغة القوم ، سكان البلاد الأصليين .

النصوص الآرامية

- سفر التكوين : اصحاح ٣١ : ٤٧
- سفر ارميا : اصحاح ١٠ : ١١
- سفر دانيال : اصحاح ٢ : ٤ - نهاية الاصحاح ؛
اصحاح ٣ ؛ اصحاح ٤ ؛
اصحاح ٥ ؛ اصحاح ٦ ؛
اصحاح ٧ .
- سفر عزرا : اصحاح ٤ : ٨ - نهاية الاصحاح ؛
اصحاح ٥ ؛ اصحاح ٦ : ١ - ١٩ ؛
اصحاح ٧ : ١٢ - ٢٧ .

نماذج من النصوص الآرامية فى العهد القديم

سفر التكوين (الاصحاح 37)

47 וַיִּקְרָא-לוֹ לְבֶן יִגָּר שְׁהִדוּתָא וַיַּעֲקֹב קָרָא לוֹ גִלְעָד

سفر ارميا (الاصحاح 10)

11 כְּדָנָה תֵּאמְרוּן לְהוֹם : אֱלֹהֵיָא דִי-שְׁמַיָא וְאַרְקָא לֹא
עֲבָדוּ יַאֲבִדוּ מֵאַרְעָא וּמִן-תַּחֲוֹת שְׁמַיָא אֱלֹהֵי !

سفر دانيال (الاصحاح 2)

4 מְלָכָא לְעֵלְמִין חַיִּי אָמַר חֵלְמָא לְעַבְדֵיךְ וּפְשָׂרָא נְחוּא
5 עִנָּה מְלָכָא וְאָמַר לְכַשְׂדֵיָא מַלְתָּא מְנִי אַזְדָּא הֵן לֹא
תְהוֹדְעוּנְנִי חֵלְמָא וּפְשָׂרָה הַדְּמִין תְּתַעְבְּדוּן וּבְתִיכּוֹן נְנִלִי
יְתַשְׁמוּן 6 וְהֵן חֵלְמָא וּפְשָׂרָה תְּהַחֲזוּן מִתְּנִן וּנְבַזְבָּה
וַיִּקְרַ שְׂגִיָא תְקַבְּלוּן מִן- קַדְמֵי לְהֵן חֵלְמָא וּפְשָׂרָה הַחֲוֹנִי
7 עִנָּה תְנַנְוֹת וְאָמְרִין מְלָכָא חֵלְמָא יֵאמַר לְעַבְדוּהִי
וּפְשָׂרָה נְהַחֲוֹה 8 עִנָּה מְלָכָא וְאָמַר מִן יַצִּיב יַדְעֵ אָנָּה דִי
עֲדָנָא אֲנִתּוֹן זְבִנִין כָּל-קַבֵּל דִי חֲזִיתוֹן דִי אַזְדָּא מְנִי
מַלְתָּא 9 דִי הֵן חֵלְמָא לֹא תְהוֹדְעוּנְנִי חֲדָה הִיא דְתַכּוֹן
וּמְלָה כְדָבָה וּשְׁחִיתָהּ הַזְּמַנְתּוֹן לְמֵאמַר קַדְמֵי עַד דִי
עֲדָנָא יִשְׁתַּנָּא לְהֵן חֵלְמָא אָמְרוּ לִי וְאַנְדַּע דִי פְשָׂרָה
תְּהַחֲוֹנְנִי .

10 ענו כשדניא קדם מלכא ואמרין לא איתי אנש על
 יבשתא די מלת מלכא יוכל להחזיה כל קבל די כל-מלך
 רב ושליט מלה כדנה לא שאל לכל- חרטום ואשף
 וכשדי 11 ומלתא די מלכה שאל יקירה ואחרן לא
 איתי די יחונה קדם מלכא להו אלהין די מדרהון עם
 בשרא לא איתוהי 12 כל- קבל דנה מלכא בנס וקצף
 שגיא ואמר להובדה לכל חכימי בבל 13 ודתא נפקת
 וחכימיא מתקטלין ובעו דניאל וחברוהי להתקטלה 14
 באדון דניאל התיב עטא וטעם לאריון רב טבחיא די
 מלכא די נפק לקטלה לחכימי בבל 15 ענה ואמר
 לאריון שליטא די מלכא על מה דתא מהחצפה מן
 קדם מלכא אדון מלתא הודע אריון לדניאל 16
 ודניאל על ובעה מן מלכא די זמן ינתן לה ופשרא
 להחזיה למלכא 17 אדון דניאל לביתה אזל ולחנניה
 מישאל ועזריה חברוהי מלתא הודע 18 ורחמין
 למבעא מן קדם אלה שמיא על רזה דנה די לא יהובדון
 דניאל וחברוהי עם שאר חכימי בבל .

19 אָדוּן לְדַנְיָאָל בְּחֻזָּא דִּי לִילִיא רְזָה גְּלִי אָדוּן דַּנְיָאָל
בְּרַךְ לְאַלֹהָ שְׁמַיָּא 20 עֲנָה דַּנְיָאָל וְאָמַר לְהוּא שְׁמָה דִּי
אַלֹהָא מְבָרַךְ מִן עֲלְמָא וְעַד עֲלְמָא דִּי חֲכַמְתָּא וּגְבוּרְתָּא
דִּי לָהּ הִיא 21 וְהוּא מִהֲשָׁנָא עַדנְיָא וְזַמְנָא מִהֲעַדָּה
מַלְכִין וּמִהֲקִים מַלְכִין יְהִיב חֲכַמְתָּא לְחַכְיָמִין וּמַנְדְּעָא
לִידְעֵי בִינָה 22 הוּא גְּלָא עֲמִיקְתָּא וּמְסַתְרְתָּא יַדַּע מָה
בְּחִשׁוּכָא וּנְהִירָא עִמָּה שְׂרָא 23 לֵךְ אֱלֹהָ אֲבֵהֲתִי
מִהוּדָא וּמְשַׁבַּח אָנָּה דִּי חֲכַמְתָּא וּגְבוּרְתָּא יְהִבְתָּ לִי
וְכַעַן הוּדְעַתְנִי דִּי בְּעִינָא מִנֵּךְ דִּי מַלְתָּ מִלְכָּא הוּדְעַתְנָא
24 כָּל- קִבְּל דְנָה דַּנְיָאָל עַל עַל אַרְיֹן דִּי מְנִי מִלְכָּא
לְהוּבְדָה לְחַכְיָמִי בְּבַל אֲזַל וְכֵן אָמַר לָהּ לְחַכְיָמִי בְּבַל אַל
תְּהוּבְדַתְּ הַעֲלֵנִי קַדָּם מִלְכָּא וּפְשָׂרָא לְמִלְכָּא אַחוּא 25
אָדוּן אַרְיֹן בְּהַתְּבַהֲלָה הִנְעַל לְדַנְיָאָל קַדָּם מִלְכָּא וְכֵן
אָמַר לָהּ דִּי הַשְׁפַּחַת גִּבּוֹר מִן בְּנֵי גְלוּתָא דִּי יְהוּדָא דִּי
פְשָׂרָא לְמִלְכָּא יְהוּדַע 26 עֲנָה מִלְכָּא וְאָמַר לְדַנְיָאָל דִּי
שְׁמָה בְּלִטְשָׂא צַר הָאֵיתִיךְ כְּהַל לְהוּדְעַתְנִי חֲלָמָא דִּי
חֲזִית וּפְשָׂרָה 27 עֲנָה דַּנְיָאָל קַדָּם מִלְכָּא וְאָמַר רְזָא דִּי
מִלְכָּא שְׂאֵל לָא חַכְיָמִין אֲשַׁפִּין חֲרַטְמִין גְּזַרִין יְכַלִּין
לְהַחְוִיָּה לְמִלְכָּא .

28 בָּרַם אֵיתִי אֱלֹהֵי בְשָׁמַיָא גְּלֵא רְזִין וְהוּדַע לְמַלְכָּא
 נְבוּכַדְנֶצַּר מָה דִּי לְהוּא בְּאַחֲרִית יוּמַיָּא חֲלַמֵּךְ וְחֻזִּי
 רֵאשֶׁךְ עַל מְשַׁכְּבֵךְ דְּנָה הוּא 29 אַנְתָּה מַלְכָּא רְעִיוֹנִיךְ
 עַל מְשַׁכְּבֵךְ סִלְקוּ מָה דִּי לְהוּא אַחֲרֵי דְנָה וְגֵלֵא רְזִיָּא
 הוּדַעְךְ מָה דִּי לְהוּא 30 וְאַנְה לֹא בְּחֻכְמָה דִּי אֵיתִי בִּי
 מִן כָּל חַיָּיָא רְזָא דְנָה גְּלִי לִי לְהוּן עַל דְּבִרְתֵּי דִּי פִּשְׂרָא
 לְמַלְכָּא יְהוּדַעוּן וְרְעִיוֹנֵי לְבַבְךְ תִּנְדַּע 31 אַנְתָּה מַלְכָּא
 חֲזָה הוּיָת וְאֵלוּ צִלְם חַד שְׂגִיָּא צִלְמָא דַּכּוּן רַב וְזִינָה
 יִתִּיר קֵאִם לְקַבְּלֵךְ וְרַנְה דְּחִיל 32 הוּא צִלְמָא רֵאשָׁה דִּי
 דְּהַב טַב חֲדוּהֵי וְדַרְעוּהֵי דִּי כֶּסֶף מְעוּהֵי וְיִרְכַּתָּה דִּי נְחֹשׁ
 33 שְׂקוּהֵי דִּי פְּרִזֵּל רְגֵלוּהֵי מְנַהוּן דִּי פְּרִזֵּל וּמְנַהוּן דִּי
 חֶסֶף 34 חֲזָה הוּיָת עַד דִּי הִתְגַּזְּרַת אָבוּן דִּי לֹא בִּידִין
 וּמַחַת לְצִלְמָא עַל רְגֵלוּהֵי דִּי פְּרִזֵּלָא וְחֶסֶף אֵי וְהַדְּקַת
 הַמּוֹן 35 בְּאֲדִין דְּקוּ כַּחְדָּה פְּרִזֵּלָא חֶסֶף אֵי נְחֹשָׁא כֶּסֶף אֵי
 וְדַהְבָּא וְהוּוּ כְּעוּר מִן אֲדָרֵי קֵיט וּנְשָׂא הַמּוֹן רוּחָא וְכָל
 אֲתֵר לֹא הִשְׁתַּכַּח לְהוּן וְאַבְנָא דִּי מַחַת לְצִלְמָא הוּיָת
 לְטוּר רַב וּמְלֵאת כָּל אַרְעָא 36 דְּנָה חֲלַמָּא וּפִשְׂרָה נְאֻמַּר
 קִדְם- מַלְכָּא .

37 אַנְתָּה מַלְכָּא מֶלֶךְ מַלְכֵיָא דִּי אֱלֹה שְׁמֵיָא מַלְכוּתָא
 חֲסָנָא וְתַקְפָּא וַיִּקְרָא יְהִב- לֵךְ 38 וּבְכֹל דִּי דָאֲרִין בְּנֵי
 אֲנָשָׁא חֵיּוֹת בְּרָא וְעוֹף שְׁמֵיָא יְהִב בֵּיִדְךָ וְהַשְׁלִטְךָ
 בְּכֹלְהוֹן אַנְתָּה הוּא רֵאשָׁה דִּי דִּהְבָּא 39 וּבִתְרַךְ תְּקוּם
 מַלְכוּ אַחֲרֵי אַרְעָא מִנְךָ וּמַלְכוּ תְּלִיתֵיָא אַחֲרֵי דִּי נְחָשָׁא
 דִּי תִשְׁלֹט בְּכֹל אַרְעָא 40 וּמַלְכוּ רְבִיעֵיהָ תְּהוּא תְּקִיפָה
 כְּפַרְזֵלָא כָּל-קַבֵּל דִּי פַרְזֵלָא מְהַדֵּק וְחָשַׁל כֹּלָא וְכַפְרֵזֵלָא
 דִּי מְרַעַע כָּל אֱלִין תִּדְק וְתִרַע 41 וְדִי חֲזִיִתָּה רְגֵלֵיָא
 וְאַצְבָּעָתָא מְנַהוֹן חֲסָף דִּי פָּחוּר וּמְנַהוֹן פַּרְזֵל מַלְכוּ
 פְּלִיגָה תְּהוּה וּמִן נֶצְבָּתָא דִּי פַרְזֵלָא לְהוּא בַּה כָּל- קַבֵּל
 דִּי חֲזִיִתָּה פַרְזֵלָא מְעַרְב בְּחֲסָף טִינָא 42 וְאַצְבָּעָתָא
 רְגֵלֵיָא מְנַהוֹן פַּרְזֵל וּמְנַהוֹן חֲסָף מִן קֶצֶת מַלְכוּתָא תְּהוּה
 תְּקִיפָה וּמְנַה תְּהוּא תְּבִירָה 43 דִּי חֲזִיִתָּה פַרְזֵלָא מְעַרְב
 בְּחֲסָף טִינָא מִתְעַרְבִין לְהוֹן בְּזַרְע אֲנָשָׁא וְלֹא לְהוֹן
 דְּבָקִין דְּנָה עִם דְּנָה הָא כְּדִי פַרְזֵלָא לֹא מִתְעַרְב עִם
 חֲסָפָא 44 וּבִיּוֹמֵיהוֹן דִּי מַלְכֵיָא אַנוּן יְקִים אֱלֹה שְׁמֵיָא
 מַלְכוּ דִּי לְעֵלְמִין לֹא תִתְחַבֵּל וּמַלְכוּתָה לְעִם אַחֲרוֹן לֹא
 תִשְׁתַּבֵּק תִּדְק וְתִסִּיף כָּל אֱלִין מַלְכוּתָא וְהִיא תְּקוּם
 לְעֵלְמֵיָא .

1 נְבוּכַדְנֶצַר מֶלֶכָא עֶבֶד צְלָם דִּי דָהָב רֹמְמָה אֲמִין שְׁתִּין
פְּתִיָה אֲמִין שֵׁת אֲקִימָה בְּבִקְעַת דְּוֹרָא בְּמִדִּינַת בָּבֶל 2
וְנְבוּכַדְנֶצַר מֶלֶכָא שְׁלַח לְמַכְנָשׁ לְאַחְשַׁדְרָפְנִיא סִגְנִיא
וּפְחוּתָא אֲדַרְגְּזָרִיא גְדַבְרִיא דְּתַבְרִיא תְּפִתִּיא וְכֹל שְׁלֹטְנֵי
מִדִּינַתָּא לְמַתָּא לְחֻנְכַת צְלָמָא דִּי הֶקִים נְבוּכַדְנֶצַר
מֶלֶכָא 3 בְּאֲדִין מִתְּכַנְשִׁין אַחְשַׁדְרָפְנִיא סִגְנִיא וּפְחוּתָא
אֲדַרְגְּזָרִיא גְדַבְרִיא דְּתַבְרִיא תְּפִתִּיא וְכֹל שְׁלֹטְנֵי מִדִּינַתָּא
לְחֻנְכַת צְלָמָא דִּי הֶקִים נְבוּכַדְנֶצַר מֶלֶכָא וְקֶאֱמִין לְקַבֵּל
צְלָמָא דִּי הֶקִים נְבוּכַדְנֶצַר 4 וְכַרְוֶזָא קֶרָא בְּחֵיל לְכוּן
אֲמַרִין עַמְמִיא אֲמִיא וְלִשְׁנִיא 5 בְּעַדְנָא דִּי תִשְׁמַעוּן קַל
קֶרְנָא מְשֻׁרוּקִיתָא קִיתְרוּס סַבְכָא פְּסִנְתִּרִין סוּמְפִנְיָה
וְכֹל זְנֵי זְמֶרָא תְּפִלוּן וְתִסְגְּדוּן לְצְלָם דְּהָבָא דִּי הֶקִים
נְבוּכַדְנֶצַר מֶלֶכָא 6 וּמִן דִּי לֹא יִפֹּל וַיִּסְגַּד בֵּה שַׁעְתָּא
יְתַרְמָא לְגוּזָא אֲתוּן נוּרָא יְקַדְתָּא

7 כָּל- קָבַל דְּנָה בַּה זְמַנָּא כְּדִי שְׁמַעִין כָּל עַמְמַיָּא קַל
 קַרְנָא מְשׁוּרְקִיתָא קִיתְרִס שְׁבָכָא פְּסֻנְטְרִין וְכַל זְנִי זְמַרְא
 נְפֻלִין כָּל עַמְמַיָּא אַמְיָא וְלִשְׁנַיָּא סְגֻדִין לְצֻלָּם דְּהָבָא דִּי
 הַקִּים נְבוּכַדְנֶצַּר מִלְכָּא 8 כָּל- קָבַל דְּנָה בַּה זְמַנָּא
 קִרְבוּ גְבָרִין כְּשֻׁדָּאִין וְאָכְלוּ קִרְצִיָּהוֹן דִּי יְהוּדַיָּא 9 עֲנוּ
 וְאָמְרִין לְנְבוּכַדְנֶצַּר מִלְכָּא "מִלְכָּא לְעֻלְמִין חַיִּי " 10
 אֲנַתָּה מִלְכָּא שְׁמַתָּ טַעַם דִּי כָּל- אַנְשֵׁי דִי- יִשְׁמַע קַל
 קַרְנָא מְשׁוּרְקִיתָא קִיתְרִס שְׁבָכָא פְּסֻנְטְרִין וְסִיפִנְיָה וְכַל
 זְנִי זְמַרְא יִפֹּל וְיִסְגֹּד לְצֻלָּם דְּהָבָא 11 וּמִן דִּי לֹא יִפֹּל
 וְיִסְגֹּד יִתְרַמָּא לְגוּא אֲתוֹן נוּרָא יִקְדַּתָּא 12 אִיתִי גְבָרִין
 יְהוּדַיָּין דִּי מְנִיתָ יְתַהוֹן עַל עֲבִידַת מְדִינַת בָּבֶל שְׁדַרְךָ
 מִישַׁךְ וְעַבְדֵּי נְגוּ גְבָרַיָּא אֲלֶיךָ לֹא שָׁמוּ עֲלֶיךָ מִלְכָּא טַעַם
 לֹא לְהֵיךָ לֹא פִלְחִין וְלְצֻלָּם דְּהָבָא דִּי הִקִּימַתָּ לֹא סְגֻדִין
 13 בְּאֲדִין נְבוּכַדְנֶצַּר בְּרַגְזוֹ וְחִמָּה אָמַר לְהִיתִיָּה לְשַׁדְרַךְ
 מִישַׁךְ וְעַבְדֵּי נְגוּ בְּאֲדִין גְבָרַיָּא אֲלֶיךָ הִיתִיו קֳדָם מִלְכָּא .

(الإصحاح ٤)

1 אָנָה נְבוּכַדְנֶצַּר שָׁלַח הַגּוֹיִת בְּבֵיתִי וְרָעַנְנָה בְּהִיכְלִי 2
חִלְם חֲזִית וַיִּדְחַלְנִי וְהִרְהָרִין עַל מִשְׁכְּבִי (וְחֲזוֹי רֵאשִׁי)
יִבְהַלְנִי 3 וּמִנִּי שָׁיב טַעַם לְהַנְעִלָה קִדְמִי לְכָל חַפְיָמִי
בְּבַל דֵּי פֶשֶׁר חִלְמָא יְהוּדְעָנִי 4 בְּאֲדִין עֲלָלִין חֲרַטְמִיא
אַשְׁפִּיא פֶשְׁדִּיא וְגִזְרִיא וְחִלְמָא אָמַר אָנָה קִדְמִיהוֹן
וּפְשָׁרָה לָא מְהוּדְעִין לִי 5 וְעַד אַחֲרִין עַל קִדְמִי דְנִיֵּאל
דֵּי שְׁמָה בְּלִטְשָׁאצַּר כְּשֵׁם אֱלֹהֵי וְדֵי רוּחַ אֱלֹהִין קִדְיִשִׁין
בֵּה וְחִלְמָא קִדְמוּהִי אָמַרְת 6 בְּלִטְשָׁאצַּר רַב חֲרַטְמִיא
דֵּי אָנָה יִדְעַת דֵּי רוּחַ אֱלֹהִין קִדְיִשִׁין בְּךָ וְכָל רִז לָא אָנֹס
לְךָ חֲזוֹי חִלְמִי דֵּי חֲזִית וּפְשָׁרָה אָמַר 7 וְחֲזוֹי רֵאשִׁי עַל
מִשְׁכְּבִי חֲזָה הַגּוֹיִת וְאָלוּ אֵילָן בְּגוּא אַרְעָא וְרוּמָה שְׂגִיא
8 רְבָה אֵילָנָא וְתַקַּף וְרוּמָה יִמְטָא לְשִׁמְיָא וְחֲזוּתָה
לְסוּף כָּל אַרְעָא 9 עֲפִיָה שְׁפִיר וְאַנְבָּה שְׂגִיא וּמְזוֹן לְכָלֵּא
בֵּה תַחַתוּהִי תַטְלִיל חַיּוֹת בְּרָא וּבְעַנְפוּהִי יִדְרוֹן צִפְרֵי
שְׁמִיא וּמִנָּה יִתְזִין כָּל בְּשָׂרָא 10 חֲזָה הַגּוֹיִת בְּחֲזוֹי רֵאשִׁי
עַל מִשְׁכְּבִי וְאָלוּ עִיר וְקִדְיִשׁ מִן שְׁמִיא נָחַת .

11 קרא בחיל וכן אמר גִּדּוֹ אֵילָנָא וְקִצְצוּ עֲנָפוּהִי
אֲתֵרוּ עֲפִיָּה וּבְדֵרוּ אֲנָבָה תִּנְדַּח חֵיוֹתָא מִן תַּחְתּוּהִי
וְצַפְרֵיא מִן עֲנָפוּהִי 12 בָּרַם עֵקֶר שְׂרִשׁוּהִי בְּאַרְעָא
שְׁבָקוּ וּבְאַסּוּר דִּי פִּרְזֵל וּנְחָשׁ בְּדַתְאָא דִּי בְּרָא וּבִטֵּל
שְׁמִיא יְצַטְבַּע וְעַם חֵיוֹתָא חֲלָקָה בְּעֵשֶׂב אֲרָעָא 13
לְבָבָה מִן אָנוּשָׂא יִשְׁנֹן וּלְבַב חֵינָה יִתְיַהֵב לָהּ וְשִׁבְעָה
עֲדָנִין יִחְלַפּוּן עֲלוּהִי 14 בְּגִזְרַת עִירִין פִּתְגָמָא וּמֵאֲמַר
קִדִּישִׁין שְׂאֵלְתָא עַד דְּבֵרַת דִּי יִנְדַּעוּן חֵיָּא דִּי שְׁלִיט
עֲלִיא בְּמַלְכוּת אָנוּשָׂא וּלְמִן דִּי יְצַבָּא יִתְנַנְּה וּשְׁפַל
אָנָּשִׁים יִקִּים עֲלֵיהּ 15 דְּנָה חֲלָמָא חֲזִית אָנָּה מְלָכָא
נְבוּכַדְנֶצַּר וְאַנְתָּה בְּלִטְשָׂאֲצַר פִּשְׂרָא אָמַר כָּל- קָבֵל דִּי
כָּל חַפְיָמִי מַלְכוּתִי לָא יִכְלִין פִּשְׂרָא לְהוֹדְעַתְנִי וְאַנְתָּה
כְּהַל דִּי רוּחַ אֱלֹהִין קִדִּישִׁין בְּךָ 16 אֲדִין דְּנִיָּאל דִּי שְׁמָה
בְּלִטְשָׂאֲצַר אֲשֵׁתוּמָם כְּשַׁעָה חֲדָה וְרַעִיוֹנָהּ יִבְהַלְנָה
עָנָה מְלָכָא וְאָמַר בְּלִטְשָׂאֲצַר חֲלָמָא וּפִשְׂרָא אֵל יִבְהַלְךְ
עָנָה בְּלִטְשָׂאֲצַר וְאָמַר מְרָאִי חֲלָמָא לְשִׁנְאִיךְ וּפִשְׂרָה
לְעִרִיךְ .

1 בַּלְשָׂאֲצֹר מִלְכָּא עֲבַד לְחַם רַב לְרַבְרַבְנוּהִי אֶלְף
וְלִקְבֵּל אֶלְפָּא חֲמֵרָא שְׁתֵּה 2 בַּלְשָׂאֲצֹר אָמַר בְּטַעַם
חֲמֵרָא לְהִיתֵיהָ לְמֵאנִי דְהָבָא וְכִסְפָּא דִּי הִנֵּפֵק נְבוּכַדְנֶצַּר
אָבוּהִי מִן הֵיכְלָא דִּי בִירוּשְׁלָם וַיִּשְׁתַּוֵּן בְּהוֹן מִלְכָּא
וְרַבְרַבְנוּהִי שְׁגֻלְתָּהּ וְלַחֲנַתָּהּ 3 בְּאֲדִין הִיתִיו מֵאנִי
דְהָבָא דִּי הִנֵּפְקוּ מִן הֵיכְלָא דִּי בֵּית אֱלֹהָא דִּי בִירוּשְׁלָם
וְאִשְׁתִּיו בְּהוֹן מִלְכָּא וְרַבְרַבְנוּהִי שְׁגֻלְתָּהּ וְלַחֲנַתָּהּ 4
אִשְׁתִּיו חֲמֵרָא וְשַׁבְּחוּ לְאֱלֹהֵי דְהָבָא וְכִסְפָּא נְחָשָׂא
פְּרִזְלָא אָעָא וְאַבְנָא 5 בְּהַ שְׁעֵתָהּ נִפְקוּ אֲצַבְעֵן דִּי יָד
אָנֹשׁ וְכַתְּבֵן לְקַבֵּל נְבִרְשֵׁתָא עַל גִּירָא דִּי כְּתַל הֵיכְלָא דִּי
מִלְכָּא וּמִלְכָּא חֲזָה פִּס יָדָא דִּי כְּתַבָּהּ 6 אֲדִין מִלְכָּא
זִיוֵהִי שְׁנוּהִי וְרַעִינֵהִי יְבֵהְלוּנָהּ וְקִטְרֵי חֲרָצָה מִשְׁתַּרְיֵן
וְאַרְכְּבַתָּהּ דָּא לְדָא נְקִשֵּׁן 7 קִרָּא מִלְכָּא בְּחִיל לְהַעֲלָה
לְאַשְׁפִּיָּא כְּשִׁדְיָא וְגִזְרִיָּא עֵנָה מִלְכָּא וְאָמַר לְחַפְיָמִי בְּבֵל
דִּי כָּל- אָנֹשׁ דִּי יִקְרָה כְּתַבָּהּ דְּנָה וּפְשָׁרָה יְחֻוּנְנִי אֲרַגְוֹנָא
יִלְבֹּשׁ וְהִמּוֹנְכָא דִּי דְהָבָא עַל צִוְאַרָהּ וְתִלְתִּי בְּמַלְכוּתָא
יִשְׁלֹט

8 אָדִין עֲלֵיךְ כָּל חַפְיָמֵי מַלְכָּא וְלֹא כְּהֵלִין כְּתָבָא
לְמַקְרָא וּפְשָׁרָא לְהוֹדְעָה לְמַלְכָּא 9 אָדִין מַלְכָּא בְּלִשְׁאֲצָר
שְׂגִיָּא מִתְּבַהֵל וְזִיזְהֵי שְׁנִין עֲלוּהֵי וְרַבְרַבְנוּהֵי מִשְׁתַּבְּשִׁין
10 מַלְכָּתָא לְקַבֵּל מִלֵּי מַלְכָּא וְרַבְרַבְנוּהֵי לְבֵית מִשְׁתַּיָּא
עֲלֵילַת עֲנַת מַלְכָּתָא וְאַמְרַת מַלְכָּא לְעֵלְמִין חַיֵּי אֵל
יְבַהֲלוּךְ רַעֲיוֹנְךָ וְזִינִיךְ אֵל יִשְׁתַּנּוּ 11 אִיתִי גְבַר
בְּמַלְכוּתְךָ דִּי רוּחַ אֱלֹהִין קִדִּישִׁין בֵּהּ וּבִיּוֹמֵי אָבוּךְ נִהִירוּ
וְשִׁכְלַתְנוּ וְחֻכְמָה כְּחֻכְמַת אֱלֹהִין הַשְׁתַּכַּחַת בֵּהּ וּמַלְכָּא
נִבְכַדְנָצָר אָבוּךְ רַב חֲרֻטְמִין אֲשַׁפִּין כְּשִׂדְאִין גְּזָרִין
הַקִּימָה אָבוּךְ מַלְכָּא 12 כָּל- קַבֵּל דִּי רוּחַ יִתִּירָה וּמִנְדַע
וְשִׁכְלַתְנוּ מִפְּשַׁר חֵלְמִין וְאַחֲזִית אַחֲזִין וּמִשְׁרָא קִטְרִין
הַשְׁתַּכַּחַת בֵּהּ בְּדַנְיָאֵל דִּי מַלְכָּא שָׁם שְׁמָה בְּלִטְשָׁאֲצָר
כְּעַן דַּנְיָאֵל יִתְקַרֵּי וּפְשָׁרָה יְהַחֲוֶה 13 בְּאֲדִין דַּנְיָאֵל
הָעַל קָדָם מַלְכָּא עֲנָה מַלְכָּא וְאָמַר לְדַנְיָאֵל אַנְתָּה
הוּא דַּנְיָאֵל דִּי מִן בְּנֵי גְלוּתָא דִּי יְהוּד דִּי הִיתִי מַלְכָּא
אֲבִי מִן יְהוּד .

14 ושמעת עליך די רוח אלהין בן ונהירו ושכלתנו
 וחכמה יתירה השתכחת בן 15 וכען העלו קדמי
 חכימיא אשפיא די כתבה דנה יקרון ופשרה להודעתני
 ולא כהלין פשר מלתא להחוויה 16 ואנה שמעת עליך
 די- תוכל פשרין למפשר וקטרין למשרא בען הן תוכל
 כתבא למקרא ופשרה להודעתני ארגונא תלבש
 והמונכא די-דהבא על צוארך ותלתא במלכותא תשלט
 17 באדין ענה דניאל ואמר קדם מלכא מתנתך לך
 להוין ונבזבזיתך לאחרון הב ברם כתבא אקרא למלכא
 ופשרא אהודענה 18 אנתה מלכא אלהא עליא
 מלכותא ורבותא ויקרא והדרה יהב לנבכדנצר אבון 19
 ומן רבותא די יהב לה כל עממיא אמיא ולשניא
 הוו זאעין ודחלין מן קדמוהי די הנה צבא הנה
 קטל ודי הנה צבא הנה מחא ודי הנה צבא הנה
 מרים ודי הנה צבא הנה משפל 20 וכדי רם לבבה
 ורוחה תקפת להזדה הנחת מן פרסא מלכותה ויקרה
 העדיו מנה .

21 וּמִן בְּנֵי אִשָּׁא טָרִיד וּלְבַבָּה עִם חַיּוֹתָא שׁוּי וְעַם
 עַרְדֵּיא מְדוֹרָה עֲשָׂבָא כְּתוּרִין יִטְעֻמוּנָהּ וּמְטַל שְׁמֵיא
 גְּשָׁמָה יִצְטַבַּע עַד דִּי יָדַע דִּי שְׁלִים אֱלֹהָא עֲלֵיא בְּמַלְכוּת
 אִשָּׁא וּלְמִן דִּי יִצְבָּה יְהָקִים עֲלֵיהּ 22 וְאַנְתָּה בְּרָה
 בְּלִשְׂאֲצֹר לֹא הִשְׁפַּלְתָּ לְבַבְךָ כָּל-קָבֵל דִּי כָל-דְּנָה יָדַעְתָּ
 23 וְעַל מָרָא שְׁמֵיא הִתְרוּמְמַת וּלְמֵאנֵיא דִּי בֵיתָה
 הִיִּתִיו קְדָמֶיךָ וְאַנְתָּה וּרְבַרְבַּנִּין שְׁגֻלְתְּךָ וּלְחַנְתְּךָ חֲמָרָא
 שְׁתִּין בְּהוֹן וְלֵאלֹהֵי כֶסֶפָא וְדַהֲבָא נְחֹשָׁא פְּרֻזְלָא אֲעָא
 וְאַבְנָא דִּי לֹא חֲזִין וְלֹא שְׁמַעִין וְלֹא יָדַעִין שְׁבַחְתָּ
 וְלֵאלֹהָא דִּי נִשְׁמַתְךָ בִּידָה וְכָל-אַרְחַתְךָ לֵה לֹא הִדְרַתָּ 24
 בְּאַדְיִן מִן קְדָמוּהֵי שְׁלִיחַ פְּסָא דִּי יָדָא וּכְתַבָּא דְנָה רְשִׁים
 25 וְדְנָה כְּתַבָּא דִּי רְשִׁים מְנָא מְנָא תְּקַל וּפְרָסִין 26
 דְּנָה פֶּשֶׁר מַלְתָּא מְנָא מְנָה אֱלֹהָא מַלְכוּתְךָ וְהַשְׁלָמָה 27
 תְּקַל תְּקַלְתָּהּ בְּמֵאזְנֵיא וְהַשְׁתַּכַּחְתָּ חֲסִיר 28 פְּרָס
 פְּרִיסַת מַלְכוּתְךָ וַיְהִיבַת לְמַדֵּי וּפְרָס 29 בְּאַדְיִן אָמַר
 בְּלִשְׂאֲצֹר וְהִלְבְּשׁוּ לְדַנְיָאֵל אֲרֻגּוֹנָא וְהַמוֹנְכָא דִּי דַּהֲבָא
 עַל צִנְאָרָה וְהַכְרִזוּ עֲלוּהֵי דִּי לְהוּא שְׁלִיט תִּלְתָּא
 בְּמַלְכוּתָא 30 בַּהּ בְּלִילְיָא קְטִיל בְּלִשְׂאֲצֹר מְלָכָא
 כְּשִׁדְיָא .

الاصحاح (٦)

1 וְדַרְיֹושׁ מְדִיאָ קִבֵּל מַלְכוּתָא כְּבַר שְׁנַיִן שְׁתַּיִן וְתַרְתֵּינָן
2 שְׁפָר קִדְם דְּרַיֹושׁ וְהַקִּים עַל מַלְכוּתָא לְאַחַשְׁדֶּרְפָּנִיא
מָאָה וְעֶשְׂרִין דִּי לְהוֹן בְּכַל מַלְכוּתָא 3 וְעֵלָא מְנַהוֹן
סָרְכִין תְּלַתָּא דִּי דְנִיָּאל חַד מְנַהוֹן דִּי לְהוֹן אַחַשְׁדֶּרְפָּנִיא
אֵלִין יְהִבִין לְהוֹן טַעְמָא וּמְלָפָא לָא לְהוּא נְזַק 4 אֲדִין
דְנִיָּאל דְנָה הוּא מְתַנַּצַּח עַל סָרְכִיא וְאַחַשְׁדֶּרְפָּנִיא כָּל-
קִבֵּל דִּי רוּחַ יְתִירָא בֵּה וּמְלָפָא עֲשִׂית לְהַקְמוּתָהּ עַל כָּל-
מַלְכוּתָא 5 אֲדִין סָרְכִיא וְאַחַשְׁדֶּרְפָּנִיא הוּוּ בְעֵין עֵלָה
לְהַשְׁכָּחָה לְדְנִיָּאל מִצַּד מַלְכוּתָא וְכָל עֵלָה וְשַׁחֲיָתָה לָא
יְכַלִּין לְהַשְׁכָּחָה כָּל-קִבֵּל דִּי מְהִימָן הוּא וְכָל שְׁלוֹ
וְשַׁחֲיָתָה לָא הַשְׁתַּכַּחַת עֲלוּהִי 6 אֲדִין גְּבַרְיָא אֵלֶךְ
אֲמַרִין דִּי לָא נְהַשְׁכַּח לְדְנִיָּאל דְנָה כָּל-עֵלָא לְהוֹן
הַשְׁכַּחְנָא עֲלוּהִי בְּדַת אֱלֹהָהּ 7 אֲדִין סָרְכִיא
וְאַחַשְׁדֶּרְפָּנִיא אֵלֶן הֲרַגְשׁוּ עַל מְלָפָא וְכֵן אֲמַרִין לֵה
דְרַיֹושׁ מְלָפָא לְעֵלְמִין חַיִּי .

8 אַתִּיעֵטוּ כָּל סִרְכֵי מַלְכוּתָא סַגְנִיא וְאַחַשְׁדֶּרְפְּנִיא
הַדְּבַרְיָא וּפְחוּתָא לְקִימָה קַיִם מַלְכָּא וּלְתַקְפָּה אָסֵר דִּי
כָּל- דִּי- יִבְעָה בְּעוּ מִן- כָּל- אֱלֹהִים וְאַנְשֵׁי עַד יוֹמִין תְּלַתִּין
לְהוֹן מִנְּךָ מַלְכָּא יִתְרַמָּא לְגַב אַרְיֹתָא 9 כְּעוֹן מַלְכָּא
תְּקִים אָסֵרָא וְתוֹרְשֵׁם כְּתָבָא דִּי לֹא לְהַשְׁנִיָּה כְּדַת מְדִי
וּפְרַס דִּי לֹא תַעְדָּא 10 כָּל- קַבֵּל דְּנָה מַלְכָּא דְרִיּוֹשׁ רִשָׁם
כְּתָבָא וְאַסְרָא 11 וְדַנְיָאֵל כְּדִי יִדַע דִּי רִשִׁים כְּתָבָא עַל
לְבַיְתָהּ וְכוּיִן פְּתִיחֹן לְהָ בְּעַלִּיתָהּ נֶגְדַּי רִוְשָׁלַם וְזִמְנִין
תְּלַתָּהּ בְּיוֹמָא הוּא בְּרַךְ עַל בְּרִכּוּהִי וּמַצְלָא וּמוֹדָא קְדָם
אֱלֹהֵהּ כָּל- קַבֵּל דִּי הוּא מִן קְדַמַּת דְּנָה 12 אַדִּין גְּבַרְיָא
אַלְךָ הִרְגִּשׁוּ וְהַשְׁכִּחוּ לְדַנְיָאֵל בְּעָא וּמִתְחַנֵּן קְדָם אֱלֹהֵהּ
13 בְּאִדִּין קִרְבוּ וְאַמְרִין קְדָם- מַלְכָּא עַל- אָסֵר מַלְכָּא
הִלָּא אָסֵר רִשְׁמַת דִּי כָּל- אַנְשֵׁי דִי יִבְעָא מִן כָּל- אֱלֹהִים
וְאַנְשֵׁי עַד יוֹמִין תְּלַתִּין לְהוֹן מִנְּךָ מַלְכָּא יִתְרַמָּא לְגוֹב
אַרְיֹתָא עֵנָה מַלְכָּא וְאַמְרִי יִצִּיבָא מְלִתָּא כְּדַת מְדִי וּפְרַס
דִּי לֹא תַעְדָּא 14 בְּאִדִּין עֲנוּ וְאַמְרִין קְדָם מַלְכָּא דִּי
דַּנְיָאֵל דִּי מִן בְּנֵי גְלוּתָא דִּי יְהוּדָא לֹא שָׁם עָלֶיךָ מַלְכָּא
טַעֵם וְעַל אָסֵרָא דִּי רִשְׁמַת וְזִמְנִין תְּלַתָּהּ בְּיוֹמָא בְּעָא
בְּעוּתָהּ .

15 אַדִּין מַלְכָּא כְּדִי מַלְתָּא שְׁמַע שְׁגִיָּא בְּאֵשׁ עֲלוּהִי וְעַל
 דְּנִיָּאל שָׁם בַּל לְשִׁיזְבוּתָהּ וְעַד מְעַלִּי שְׁמַשָּׂא הוּא
 מִשְׁתַּדֵּר לְהַצְלוּתָהּ 16 בְּאִדִּין גְּבַרְיָא אֵלֶךְ הִרְגִּישׁוּ עַל
 מַלְכָּא וְאָמְרִין לְמַלְכָּא דַּע מַלְכָּא דִּי דַּת לְמַדֵּי וּפְרַס דִּי
 כָּל אָסֹר וּקְיָם דִּי מַלְכָּא יְהֻקִּים לָא לְהַשְׁנִיָּה 17 בְּאִדִּין
 מַלְכָּא אָמַר וְהִיתִיו לְדְנִיָּאל וּרְמוֹ לְגַבְּא דִּי אַרְיִוּתָא עִנָּה
 מַלְכָּא וְאָמַר לְדְנִיָּאל אֱלֹהֶךָ דִּי אַנְתָּה פֹּלַח- לָהּ בְּתַדִּירָא
 הוּא יְשִׁיזְבִּנְךָ 18 וְהִיתִית אָבֹן חֲדָה וְשַׁמַּת עַל פִּם גְּבַא
 וְחַתְמָה מַלְכָּא בְּעִזְקָתָהּ וּבְעִזְקַת רַבְרַבְנוּהִי דִּי לָא
 תִּשְׁנָא צְבוּ בְּדְנִיָּאל 19 אַדִּין אִזְל מַלְכָּא לְהִיכְלָהּ וּבַת
 טוֹת וּדְחֹן לָא הִנְעַל קַדְמוּהִי וְשַׁנְתָּה נִדְתָּ עֲלוּהִי 20
 בְּאִדִּין מַלְכָּא בְּשַׁפְרָפְרָא יְקוּם בְּנִגְהָא וּבַהֲתַבְּהֵלָהּ לְגַבְּא
 דִּי אַרְיִוּתָא אִזְל 21 וּכְמִקְרָבָהּ לְגַבְּא לְדְנִיָּאל בְּקַל עֲצִיב
 זַעַק עִנָּה מַלְכָּא וְאָמַר לְדְנִיָּאל דְנִיָּאל עֲבַד אֱלֹהָא חַיָּא
 אֱלֹהֶךָ דִּי אַנְתָּה פֹּלַח-לָהּ בְּתַדִּירָא הִיכַל לְשִׁיזְבוּתְךָ מִן
 אַרְיִוּתָא 22 אַדִּין דְּנִיָּאל עִם מַלְכָּא מַלְל מַלְכָּא לְעֵלְמִין
 חַיָּי ! 23 אֱלֹהִי שְׁלַח מַלְאַכָּה וְסַגְר פִּם אַרְיִוּתָא וְלֹא
 חַבְלוּנִי כָּל- קַבֵּל דִּי קַדְמוּהִי זְכוּ הַשְׁתַּכַּחַת לִי וְאַף
 קַדְמִין מַלְכָּא חַבּוּלָה לָא עַבְדַּת .

24 באדן מלפא שגיא טאב עלוהי ולדניאל אמר
להנסקה מן גבא והסק דניאל מן גבא וכל- חבל לא
השתכח בה די הימן באלהה 25 ואמר מלפא והיתיו
גבריאל אלך די אכלו קרצוהי די דניאל ולגב אריותא
רמו אנון בניהון ונשיהון ולא מטו לארעית גבא עד די
שלטו בהון אריותא וכל- גרמיהון הדקו 26 באדן
דריוש מלפא כתב לכל- עממיא אמיא ולשניא די
דארין בכל ארעא שלמכון ישגא 27 מן קדמי שים
טעם די בכל שלטון מלכותי להון זאעין ודחליו מן קדם
אלהה די דניאל די הוא אלהא חיא וקים לעלמין
ומלכותה די לא התחבל ושלטנה עד סופא 28 משיזב
ומצל ועבד אתין ותמהין בשמיא ובארעא די שיזב
לדניאל מן יד אריותא 29 ודניאל דנה הצלח במלכות
דריוש ובמלכות כורש פרסיא .

1 בשנת חדה לבלאשצור מלך בבל דניאל חלם חזה
 וחזוי ראשה על משכבה באדון חלמא כתב ראש מלין
 אמר 2 ענה דניאל ואמר חזה הוית בחזוי עם ליליא
 וארו ארבע רוחי שמיא מגיחון לימא רבא 3 וארבע
 חיון רברבון סלקון מן ימא שנין דא מן דא 4 קדמיתא
 כאריה וגפין די נשר לה חזה הוית עד די מריטו גפיה
 ונטילת מן ארעא ועל רגלין פאנש הקימת ולבב אנש
 יהיב לה 5 וארו חיוה אחרי תנינה דמיה לדב ולשטר
 חד הקמת ותלת עלעין בפמה בין שניה וכן אמרין לה
 קומי אכלי בשר שגיא 6 באתר דנה חזה הוית וארו
 אחרי כנמר ולה גפין ארבע די עוף על גפיה וארבעה
 ראשין לחיותא ושלטון יהיב לה 7 באתר דנה חזה
 הוית בחזוי ליליא וארו חיוה רביעיא דחילה ואימתני
 ותקיפא יתירה ושנין די פרזל לה רברבון אכלה ומדקה
 ושאר אברגליה רפסה והיא משנה מן כל- חיותא די
 קדמיה וקרנין עשר לה .

8 משתכל הנית בקרניא ואלו קרן אחרי זעירה סלקת
 ביניהון ותלת מן קרניא קדמינתא אתעקרו מן קדמיה
 ואלו עינין פעיני אנשא בקרנא דא ופם ממלל רברבן
 9 חזה הנית עד די כרסון רמיו ועתיק יומין יתב
 לבושה כתלג חזר ושער ראשה כעמר נקא פרסיה
 שביבין די- נור גלגלוהי נור דלק 10 נהר די- נור נגד
 ונפק מן- קדמוהי אלף אלפים ישמשונה ורבו רבון
 קדמוהי יקומון דינא יתב וספרין פתיהו 11 חזה הנית
 באדין מן- קל מליא רברבתא די קרנא ממללה חזה
 הנית עד די קטילת חיותא והובד גשמה ויהיבת ליקדת
 אשא 12 ושאר חיותא העדיו שלטנהון וארכה בחיין
 יהיבת להון עד- זמן ועדן 13 חזה הנית בחזוי ליליא
 וארו עם- עגני שמיא כבר אנש אתה הנה ועד- עתיק
 יומיא מטא וקדמוהי הקרבוהי 14 ולה יהב שלטון ויקר
 ומלכו וכל עממיא אמיא ולשניא לה יפלחון שלטנה
 שלטון עלם די- לא יעדה ומלכותה די לא תתחבל .

15 אַתְּפֵרִית רוּחִי אָנָּה דְנִיָּאל בְּגוֹ נִדְנָה וְחֲזוּי רֵאשִׁי
 יִבְהַלְנִי 16 קִרְבַּת עַל חַד מִן קְאָמִיא וְיִצִיבָא אָבְעָא
 מִנָּה עַל כָּל-דְנָה וְאָמַר לִי וּפִשֵׁר מְלִיא יְהוּדְעֻנִי 17
 אֲלִין חִיּוֹתָא רְבִרְבָתָא דִּי אֲנִין אַרְבַּע אַרְבַּעָה מְלָכִין
 יְקוּמוּן מִן אַרְעָא 18 וַיִּקְבְּלוּן מְלָכוֹתָא קְדִישִׁי עֲלִיוֹנִין
 וַיְחַסְנוּן מְלָכוֹתָא עַד עֲלָמָא וְעַד עֲלָמָא 19 אֲדִין
 צָבִית לִיִּצְבָּא עַל חִיּוֹתָא רְבִיעִיתָא דִּי הָוֹת שְׁנִיָּה מִן
 כְּלָהוֹן דְחִילָה יִתִּירָה שְׁנִיָּה דִּי פְרִזֵּל וְטַפְרִיָּה דִּי נְחֻשׁ
 אֲכֹלָה מִדְקָה וּשְׂאֲרָא בְּרַגְלִיָּה רַפְסָה 20 וְעַל קַרְנִיא
 עֶשֶׂר דִּי בְרֵאשֵׁה וְאַחֲרֵי דִּי סִלְקַת וּנְפְלוּ מִן קְדַמִּיָּה תִּלְת
 וְקַרְנָא דִּכּוּן וְעִינִין לָהּ וּפִם מְמַלֵּל רְבִרְבּוֹן וְחֲזוּהָ רַב מִן
 חִבְרַתָּה 21 חֲזוּהָ הָוִית וְקַרְנָא דִּכּוּן עֵבְדָה קִרְבַּת עִם
 קְדִישִׁין וַיִּכְלָה לָהּ 22 עַד דִּי אָתָּה עֲתִיק יוּמִיא וְדִינָא
 יִהֵב לְקְדִישִׁי עֲלִיוֹנִין וְזַמְנָא מְטָה וּמְלָכוֹתָא הֶחְסְנוּ
 קְדִישִׁין 23 כֵּן אָמַר חִיּוֹתָא רְבִיעִיתָא מְלָכוֹ רְבִיעִיא
 תִּהְוֵא בְּאַרְעָא דִּי תִשְׁנָא מִן כָּל-מְלָכוֹתָא וְתֹאכַל כָּל-
 אַרְעָא וְתִדְוֹשְׁנָה וְתִדְקַנְנָה .

24 וְקָרַנְיָא עֶשֶׂר מְנָה מְלָכוּתָא עֲשָׂרָה מְלָכִין יְקָמוּן
וְאַחֲרֵן יְקוּם אַחֲרֵיהֶן וְהוּא יִשְׁנָא מִן קַדְמֵיָא וְתִלְתָּהּ
מְלָכִין יְהֻשְׁפֵּל 25 וּמְלִין לְצַד עֲלִיָּא יְמַלֵּל וְלְקַדְיִשִּׁי
עֲלִיוֹנִין יְבַלָּא וְיִסְבֵּר לְהַשְׁנִיָּה זְמַנִּין וְדַת וְיִתְיַהֲבוּן בִּידָה
עַד עַד וְעַדְנִין וּפְלַג עַד 26 וְדִינָא יִתְבּ וְשִׁלְטָנָה יְהַעֲדוּן
לְהַשְׁמָדָה וְלְהוֹבְדָה עַד סוּפָא 27 וּמְלָכוּתָהּ וְשִׁלְטָנָא
וּרְבוּתָא דִּי מְלָכוֹת תַּחֲוֹת כָּל שְׁמַיָּא יְהִיבַת לְעַם
קַדְיִשִּׁי עֲלִיוֹנִין מְלָכוּתָהּ מְלָכוֹת עֲלָם וְכָל שִׁלְטָנָא לָהּ
יִפְלָחוּן וְיִשְׁתַּמְעוּן 28 עַד כֹּה סוּפָא דִּי מְלָתָא אָנָּה
דְּנִיָּאל שְׂגִיָּא רַעִיוֹנִי יְבַהֲלֵנִי וְוִינִי יִשְׁתַּנּוּן עָלִי וּמְלָתָא
בְּלִבִּי נְטָרַת .

8 רְחוּם בְּעַל-טַעַם וְשִׁמְשֵׁי סִפְרָא כְּתַבּוּ אֶגְרָה חֲדָה עַל-
יְרוּשָׁלַם לְאַרְתַּחְשֶׁשְׁתָּא מְלָכָא כְּנֻמָּא 9 אֲדִין רְחוּם
בְּעַל-טַעַם וְשִׁמְשֵׁי סִפְרָא וְשָׂאָר כְּנֻתְהוֹן דִּינֵיא
וְאַפְרִסְתִּכֵּיא טְרַפְלֵיא אֶפְרִסֵּיא אֲרַכְנֵי בְּבַלְיָא שׁוּשַׁנְכֵּיא
דְּהוּא עֲלֵמֵיא 10 וְשָׂאָר אֲמֵיא דִּי הַגְּלִי אֲסַנְפֵּר רַבָּא
וְיִקְרָא וְהוֹתֵב הֵמוּ בְּקִרְיָה דִּי שְׁמֵרִין וְשָׂאָר עַבְר-נְהֲרָה
וְכַעֲנַת 11 דְּנָה פֶּרְשָׁגֹן אֲגֵרְתָּא דִּי שְׁלַחוּ עֲלוּהֵי עַל-
אַרְתַּחְשֶׁשְׁתָּא מְלָכָא-עַבְדִּין אֲנֵשׁ עַבְר-נְהֲרָה . וְכַעֲנַת 12
יְדִיעַ לְהוּא לְמֶלְכָּא דִּי יְהוּדֵיא דִּי סִלְקוּ מִן-לְוִתְךָ עֲלֵינָא
אֲתוּ לִירוּשָׁלַם קְרִיתָא מְרֻדְתָּא וּבְאַיִשְׁתָּא בְּנִין וְשׁוּרֵיא
שְׁכַלְלוּ וְאַשְׁיָא יַחֲיטוּ 13 כְּעַן יְדִיעַ לְהוּא לְמֶלְכָּא דִּי הוּן
קְרִיתָא דְךָ תַּתְּבִנָּא וְשׁוּרֵיא יִשְׁתַּכְּלִלוּן מְנַדָּה בְּלוּ וְהִלְךְ
לֹא יִנְתָּנוּן וְאַפְתָּם מְלָכִים תְּהַנְזִק .

s

14 כען כל- קבל די- מלח היכלא מלחנא וערות מלכא
לא אריך לנא למחזא על-דנה שלחנא והודענא למלכא
15 די יבקר בספר-דכרניא די אבהתך ותהשפח בספר
דכרניא ותנדע די קריתא דך קריא מרדא ומהנזקת
מלכין ומדנן ואשתדור עבדין בגוה מן- יומת עלמא על
דנא קריתא דך החרבת 16 מהודעין אנחנה למלכא די
הו קריתא דך תתבנא ושוריה ישתכללון לקבל דנה
חלק בעבר נהרא לא איתי לך 17 פתגמא שלח מלכא
על רחום בעל-טעם ושמשי ספרא ושאר כנותהון די
יתבין בשמרין ושאר עבר- נהרה שלם וכעת 18
נשתונא די שלחתון עלינא מפרש קרי קדמי 19 ומני
שים טעם ובקרו והשפחו די קריתא דך מן-יומת עלמא
על מלכין מתנשאה ומרד ואשתדור מתעבד- בה 20
ומלכין תקיפין הוו על ירושלם ושליטין בכל עבר נהרה
ומדה בלו והלך מתיהב להון .

21 כָּעַן שִׁימוּ טַעַם לְבַטְלָא גְבַרְיָא אֵלֶךְ וְקַרְיָתָא דְךָ לֹא
תִּתְבַּנָּא עַד מְנֵי טַעַמָא יִתְשֵׁם 22 וְזִהִירִין הוּוּ שְׁלוּ
לְמַעַבְדַּד עַל- דְּנָה לְמָה יִשְׁגָּא חֲבֵלָא לְהַנְזַקְתָּ מַלְכִין 23
אֲדִין מִן- דִּי פִרְשְׁגִין נִשְׁתַּנָּא דִּי אֲרִתְחַשְׁשִׁתָּא מִלְכָּא קָרִי
קָדָם רְחוּם וְשִׁמְשֵׁי סְפָרָא וְכַנְוִתְהוּן אֲזִלוּ בְּבַהִילוּ
לִירוּשָׁלַם עַל יְהוּדֵיָא וּבַטְלוּ הֵמוּ בְּאֲדָנַע וְחִיל 24
בְּאֲדִין בְּטַלְתָּ עֲבִידַת בֵּית אֱלֹהָא דִּי בִירוּשָׁלַם וְהוּת
בְּטָלָא עַד שְׁנַת תַּרְתִּין לְמַלְכוּת דְּרִיגוּשׁ מֶלֶךְ פָּרַס .

1 והתנבִי חגי נבִיאה וזכרִיה בר- עדוא נבִיאיא על-
יהודיא די ביהוד וברושלם בשם אלה ישראל עליהון 2
באדין קמו זרְבבל בר- שאלתיאֵל וישוע בר- יוצדק
ושריו למבנא בית אלהא די בירושלם ועמהון נבִיאיא
די אלהא מסעדין להון 3 בה זמנא אתא עליהון תתני
פחת עבר- נהרה ושתר בוזני וכנותהון וכן אמרין להם
מן שם לכם טעם ביתא דנה לבנא ואשרנא דנה
לשכללה 4 אדין כנמא אמרנא להם מן אנון שמהת
גבריא די דנה בנינא בנין 5 ועין אלההם הות על- שבי
יהודיא ולא בטלו המו עד- טעמא לדרינש יהך ואדין
יתיבון נשתונא על- דנה 6 פרשגן אגרתא די שלח
תתני פחת עבר- נהרה ושתר בוזני וכנותה אפרסכיא
די בעבר נהרה על- דרינש מלפא 7 פתגמא שלחו
עלוהי וכדנה כתיב בגוה: לדרינש מלפא שלמא כלא:

8 יִדְעֵהְיָ לְהוֹדוֹת לְמַלְכָּא דִּי אַזְלָנָא לִיהוּד מְדִינְתָא לְבֵית
אֱלֹהָא רַבָּא וְהוּא מְתַבְּנָא אֲבָן גָּלִל וְאָע מְתַשֵּׁם בְּכַתְלֵיא
וְעִבְדִּתָּא דְךָ אֶסְפְּרָנָא מְתַעַבְדָּא וּמְצַלַח בְּיַדְהֶם 9 אֲדִין
שְׂאֵלָנָא לְשִׁבְיָא אֵלֶךְ כְּנַמָּא אֲמַרְנָא לְהֶם מִן שָׁם לְכֶם
טַעֲמֵם בֵּיתָא דְנָה לְמַבְנֵיהּ וְאֲשַׁרְנָא דְנָה לְשַׁכְלָלָהּ 10 וְאִף
שְׂמַהֲתַתְּהֶם שְׂאֵלָנָא לְהֶם לְהוֹדְעוֹתְךָ דִּי נִכְתַּב שֵׁם גְּבַרְיָא
דִּי בְּרָא שֵׁיהֶם 11 וְכַנְמָא פְתַגְמָא הִתִּיבּוֹנָא לְמַמְר
אֲנַחְנָא הַמּוֹ עֲבֹדוּהִי דִּי אֱלֹהָ שְׂמִיָּא וְאַרְעָא וּבְנִין בֵּיתָא
דִּי הוּא בְּנֵה מְקַדְמַת דְנָה שְׁנִין שְׁגִיָּאן וּמְלַךְ לְיִשְׂרָאֵל רַב
בְּנֵהי וְשַׁכְלָלָהּ 12 לְהֵן מִן דִּי הִרְגִּזּוּ אֲבַהֲתָנָא לְאֱלֹהָ
שְׂמִיָּא יְהִיב הַמּוֹ בְּיַד נְבוּכַדְנֶצַּר מְלַךְ בָּבֶל כְּסַדְיָא וּבֵיתָהּ
דְנָה סַתְרָה וְעַמָּה הַגְּלִי לְבָבֶל 13 בְּרַם בְּשַׁנַּת חֲדָה
לְכוּרְשׁ מְלַכָּא דִּי בָבֶל כּוּרְשׁ מְלַכָּא שָׁם טַעֲמֵם בֵּית אֱלֹהָא
דְנָה לְבָנָא 14 וְאִף מְאַנֵּיא דִּי בֵּית- אֱלֹהָא דִּי דַּהֲבָה
וְכַסְפָּא דִּי נְבוּכַדְנֶצַּר הַנְּפַק מִן- הַיְכָלָא דִּי בִירוּשָׁלַם
וְהַיְבֵל הַמּוֹ לְהַיְכָלָא דִּי בָבֶל הַנְּפַק הַמּוֹ כּוּרְשׁ מְלַכָּא מִן
הַיְכָלָא דִּי בָבֶל וַיְהִיבוּ לְשַׁשְׁבַּצַר שְׂמָה דִּי פְחָה שְׂמָה .

15 ואמר- לה אלה מאניא שא אזל- אחת המו
בהיכלא די בירושלם ובית אלהא יתבנא על- אתרה 16
אדין ששבצר דך אתא יהב אשיא די- בית אלהא די
בירושלם ומן- אדין ועד- קען מתבנא ולא שלם 17
וקען הו על- מלקא טב יתבקר בבית גנזיא די- מלקא
תמה די בבבל הו איתי די- מן- כורש מלקא שים טעם
למבנא בית- אלהא דך בירושלם ורעות מלקא על- דנה
ישלח עלינא .

1 באדן דרײַטש מלכא שם טעם ובקרו בבית ספרײַא די
 גנזיא מהחתינ תמה בבבל 2 והשתכח באחמתא
 בבירתא די במדי מדינתא מגלה חדה וכן פתיב בגוה
 דכרונה 3 בשנת חדה לכורש מלכא כורש מלכא שם
 טעם בית אלהא בירושלם ביתא יתבנא אתר די דבחין
 דבחין ואשוהי מסובלין רומה אמין שתין פתיה אמין
 שתין 4 נדבכין די אבן גלל תלתא ונדבך די אע חדת
 ונפקתא מן בית מלכא תתיבה 5 ואף מאני בית אלהא
 די דהבה וכספא די גבוכדנצר הנפק מן היכלא די
 בירושלם והיכל לבבל יתתיבון ויהך להיכלא די
 בירושלם לאתרה ותחת בבית אלהא 6 פען תתני
 פחת עבר נהרה שתר בוזני וכנותהון אפרסכיא די
 בעבר נהרה רחיקין הוו מן תמה 7 שבקו לעבדת בית
 אלהא דך פחת יהודיא ולשבי יהודיא בית אלהא דך
 יבגון על אתרה .

15 וְשִׁיִּצִיא בֵּיתָהּ דָּנָה עַד יוֹם תִּלְתָּהּ לִירַח אָדָר דִּי הִיא
שָׁנַת שֵׁשׁ לְמַלְכוּת דְּרִיּוֹשׁ מִלְפָּא 16 וְעַבְדוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
כְּהַנְיָא וְלוֹנְיָא וְשָׂאָר בְּנֵי גְלוּתָא חֲנֻפְתַּת בֵּית אֱלֹהָא דָּנָה
בְּחֻדְוָה 17 וְהִקְרַבּוּ לְחֲנֻפְתַּת בֵּית אֱלֹהָא דָּנָה תּוֹרִין מְאָה
דְּכָרִין מְאֵתִין אֲמָרִין אַרְבַּע מְאָה וְצַפִּירֵי עֲזִין לְחֻטִּיא עַל
כָּל- יִשְׂרָאֵל תְּרֵי עָשָׂר לְמַגֵּן שְׁבִטֵי יִשְׂרָאֵל 18 וְהִקְיָמוּ
כְּהַנְיָא בְּפִלְגָתְהוֹן וְלוֹנְיָא בְּמַחְלָקְתְהוֹן עַל עֲבִידַת אֱלֹהָא
דִּי בִירוּשָׁלַם כְּכַתְבֵּי סֵפֶר מֹשֶׁה .

12 אַרְתַּחֲשֵׁסְתָּא מֶלֶךְ מַלְכֵיָא לְעִזְרָא כְּהֵנָּא סֵפֶר דְּתָא דִּי
 אֱלֹהִים שְׁמִיָּא גְּמִיר ! וּכְעָנַת 13 מִנֵּי שִׁים טַעַם דִּי כָּל-
 מִתְנַדָּב בְּמַלְכוּתֵי מִן עֵמָּא יִשְׂרָאֵל וְכִהְנוּהִי וְלוֹיָא לְמַהֲךְ
 לִירוּשָׁלַם עִמָּךְ יְהֵךְ 14 כָּל- קָבֵל דִּי מִן קָדָם מַלְכָּא
 וְשִׁבְעַת יַעֲטֹהִי שְׁלִיחַ לְבַקְרָה עַל יְהוּד וְלִירוּשָׁלַם בְּדַת
 אֱלֹהֵךְ דִּי בִיזְךְ 15 וְלִהִיבְלָה כְּסָף וְדָהָב דִּי מַלְכָּא
 וְיַעֲטֹהִי הַתְנַדָּבוּ לְאַלֵּה יִשְׂרָאֵל דִּי בִירוּשָׁלַם מִשְׁכָּנָה 16
 וְכָל כְּסָף וְדָהָב דִּי תִהְשָׁכַח בְּכָל מְדִינַת בָּבֶל עִם
 הַתְנַדָּבוֹת עֵמָּא וְכִהְנִיָּא מִתְנַדָּבִין לְבֵית אֱלֹהֵהֶם דִּי
 בִירוּשָׁלַם 17 כָּל- קָבֵל דְּנָה אֶסְפְּרָנָא תִקְנָא בְּכֶסֶף
 דְּנָה תּוֹרִין דְּכָרִין אִמְרִין וּמִנְחָתָהוֹן וְנִסְכֵיהוֹן וְתִקְרַב
 הַמוֹ עַל מַדְבָּחָה דִּי בֵית אֱלֹהֵכֶם דִּי בִירוּשָׁלַם 18 וּמָה דִּי
 עֲלִיךְ וְעַל אַחִיךְ יִיטַב בְּשָׂאֵר כְּסָפָא וְדָהָבָה לְמַעֲבַד
 כְּרַעוֹת אֱלֹהֵכֶם תַּעֲבֹדוּן 19 וּמֵאֲנִיָּא דִּי מִתִּיהָבִין לָךְ
 לְפִלְחֹן בֵּית אֱלֹהֵךְ הַשְׁלֵם קָדָם אֱלֹהֵי יְרוּשָׁלַם 20 וּשְׂאֵר
 חֲשָׁחוֹת בֵּית אֱלֹהֵךְ דִּי יִפֹּל-לָךְ לְמִנְתָּן תִּנְתָּן מִן בֵּית גְּנֹזֵי
 מַלְכָּא .

21 וּמִנֵּי אָנֹכִי אֲרַתְחַשְׁטָתָא מִלְכָּא שִׁים טַעַם לְכָל
גִּזְבְּרִיא דִּי בַעֲבַר נְהֵרָה דִּי כָּל- דִּי יִשְׁאַלְנָכוּן עֲזָרָא
כְּהֵנָּא סִפְר דְּתָא דִּי אֱלֹהִים שְׁמִיָּא אֲסַפְרָנָא יִתְעַבַּד 22 עַד
כְּסָף כְּפָרִין מָאָה וְעַד חֲנֻטִין כּוֹרִין מָאָה וְעַד חֲמֵר בִּתְיִן
מָאָה וְעַד בִּתְיִן מִשַׁח מָאָה וּמִלַּח דִּי- לֹא כָּתַב 23 כָּל-
דִּי מִן טַעַם אֱלֹהִים שְׁמִיָּא יִתְעַבַּד אֲדַרְזָדָא לְבֵית אֱלֹהִים
שְׁמִיָּא דִּי לְמָה לְהוּא קֶצֶף עַל מַלְכוּת מִלְכָּא וּבְנוּהִי 24
וְלָכֶם מְהוּדְעִין דִּי כָּל- כְּהֵנָּא וְלוּיָא זְמֹרִיא תְרַעֲיָא
נְתִינָיָא וּפְלַחִי בֵּית אֱלֹהִים דְּנָה מְנַדָּה בְּלוּ וְהִלְךְ לֹא
שְׁלִיט לְמַרְמָא עֲלֵיהֶם 25 וְאַנְתָּ עֲזָרָא כְּחֻכְמַת אֱלֹהֵךְ דִּי
בִּידְךָ מִנֵּי שְׁפָטִין וְדִינִין דִּי לְהוּן דְּאֲנִין לְכָל עַמָּה דִּי
בַעֲבַר נְהֵרָה לְכָל- יְדַעִי דְתֵי אֱלֹהֵךְ וְדִי לֹא יְדַע תְּהוּדְעוּן
26 וְכָל- דִּי- לֹא לְהוּא עֲבַד דְּתָא דִּי אֱלֹהֵךְ וְדְתָא דִּי
מִלְכָּא אֲסַפְרָנָא דִּינָה לְהוּא מִתְעַבַּד מִנָּה הֵן לְמוֹת הֵן
לְשֵׁרְשֵׁי הֵן לְעֹנֵשׁ גְּכֻסִּין וְלֹאֲסוּרִין .

تدريبات على الفصل الثانی:

8 ידיע להוא למלכא די אזלנא ליהוד מדינתא לבית
אלהא רבא והוא מתבנא אבן גלל ואע מתשם בכתליא
ועבדתא דך אספרנא מתעבדא ומצלח ביניהם 9 אדין
שאלנא לשביא אלך כנמא אמרנא להם מן שם לכם
טעם ביתא דנה למבניה ואשרנא דנה לשכללה 10 ואף
حل الكلمات الآتية تحليلًا وافيًا:

ידיע, להוא, טעם, אבוי, למבניה, שאלנא, לשכללה, מצלח
س 2: اختر من بين الأقواس

מהחצפה מן קדם מלכא אדין מלתא הודע אריוך
מהחצפה يأتي منها الفعل

1-חצף 2-חצאף 3-החצפ 4-מצף
עו פל- קבל די מלח היכלא מלחנא קלמא מלחנה
1-اسم مفرد مذكر 2-اسم مفرد مؤنث 3-اسم فاعل 4-فعل ماضى

אדין דננאל לביתה אזל קלמא אדין
1-اسم اشارة 2-اسم موصول 3-ظرف زمان 4-ظرف مكان

מדרהון עם בשרא לא איתוהי בשרא
1-اسم مفرد مذكر معرفة 2-اسم مفرد مؤنث معرفة 3-اسم جمع مذكر معرفة 4-اسم جمع مؤنث معرفة.

וקצף שגיא נאמר להובדה
הובדה مصدر مزيد من الفعل

1-הבד 2-הובד 3-אבד 4-בדה

النص الثالث

تصريف الأفعال

الوزن **أَفْعَلًا** المبنى للمجهول من الثلاثى المجرد المبنى
 للمعلوم **فَعَلًا ، فَعَلًا**

أَفْعَلًا فى الماضى

المفرد	الجمع
أَفْعَلًا	أَفْعَلًا، أَفْعَلًا
أَفْعَلَهُ	أَفْعَلْتَهُ، أَفْعَلْتَهُ
أَفْعَلَهُ	أَفْعَلْتَهُم
أَفْعَلَهُ	أَفْعَلْتَهُمْ
أَفْعَلَهُ	أَفْعَلْتَهُمْ، أَفْعَلْتَهُمْ

يُصاغ المبنى للمجهول من المجرد باضافة (أ) فى بداية الفعل.
 - نلاحظ أن فاء الفعل ساكنة مع جميع الضمائر ماعدا مع المتكلم
 والغائبة محرّكة بالفتحة القصيرة.
 - عين الفعل محرّكة بالكسرة الممالة إلا فى حالتى المتكلم والغائبة
 فهى ساكنة.

فى المستقبل

المفرد	الجمع
تَفْعَلُ	تَفْعَلُونَ

لَمَّا حُدِّدَ -	تَمَّ حُدِّدَتْ
لَمَّا حُدِّدَ	لَمَّا حُدِّدْ
لَمَّا حُدِّدَتْ	لَمَّا حُدِّدَتْ
لَمَّا حُدِّدَ	تَمَّ حُدِّدَ

- عند تصريف الفعل في زمن المستقبل يتم حذف (الألف) من

ألف ونضع مكانها حروف الاستقبال

- نلاحظ من خلال تصريف الفعل في زمن المستقبل أن حروف الاستقبال محركة بالكسرة الممالة دائماً.

- فاء الفعل تأتي محركة بالفتحة القصيرة مع ضمائر المخاطبة والغائبات والغائبين والمخاطبات والمخاطبين ومع بقية الضمائر تبقى ساكنة.

- عين الفعل مشكلة بالكسرة الممالة ولكن مع ضمائر المخاطبة والغائبات والغائبين والمخاطبات والمخاطبين تكون ساكنة.

- صيغة المتكلم في زمن المستقبل تشبه صيغة الماضي مع ضمير الغائب والذي يفرق بينهما هو سياق الكلام

*الأمر

يصاغ فعل الأمر بعد حذف حروف الاستقبال

أَصَدَّ، أَصَدَّعَ	أَصَدَّ
أَصَدَّتْ، أَصَدَّتْ	أَصَدَّتْ

اسم الفاعل

يأتي اسم الفاعل من المبنى للمجهول بإبدال حرف الاستقبال ميماً
وتحريك عين الفعل بالكسرة الممالة

النكرة	
مفرد مذكر	صَدَّدَ
مفرد مؤنث	صَدَّدَتْ
جمع مذكر	صَدَّدُوا
جمع مؤنث	صَدَّدْنَ

اسم المفعول

يأتي اسم الفاعل من المبنى للمجهول بإبدال حرف الاستقبال ميماً
وتحريك عين الفعل بالفتحة القصيرة

النكرة	
مفرد مذكر	صَدَّدَ
مفرد مؤنث	صَدَّدَتْ

جمع مذكر مَصَدَّاتٍ

جمع مؤنث مَصَدَّاتٍ

*المصدر الميمي

يصاغ من المبنى للمجهول بابدال حرف الاستقبال ميماً وتحريك عين الفعل بالفتحة الطويلة وادخال (واو) بعد لام الفعل.

أَصَدَّدَ مَصَدَّدُهُ

الأوزان المزيدة

*الوزن المزيد بالتضعيف (فَعْلًا)

في الماضي:

المفرد	الجمع
فَعَّدَ	فَعَّدَهُ، فَعَّدَهُم
فَعَّدَهُ	فَعَّدَتْ، فَعَّدَتْهُنَّ
فَعَّدَهُ	فَعَّدَهُمْ
فَعَّدَهُ	فَعَّدَهُنَّ
فَعَّدَهُ	فَعَّدَهُ، فَعَّدَتْهُنَّ

في المستقبل

المفرد	الجمع
يَفْعُدُ	يَفْعُدُونِ
يَفْعُدُ-،	يَفْعُدْنَ
يَفْعُدُ	يَفْعُدُهُم
يَفْعُدْنَ	يَفْعُدُهُنَّ
يَفْعُدُ	يَفْعُدُ

*الأمر

فُدَّ، فُدَّعَ، فُدَّعَ	فُدَّ
فُدَّتْ، فُدَّتْ	فُدَّ

*اسم الفاعل

يصاغ اسم الفاعل بإبدال حرف الاستقبال ميماً وتصريفه كما مع الغائب فيكون

فُدَّ مَفْدُودٌ

النكرة
مفرد مذكر مَفْدُودٌ
مفرد مؤنث مَفْدُودًا
جمع مذكر مَفْدُودَاتٌ
جمع مؤنث مَفْدُودَاتُ

يصاغ اسم المفعول كما يصاغ اسم الفاعل مع تحريك عين الفعل بالفتحة القصيرة بدلاً من الكسرة الممالة

النكرة	
مفرد مذكر	مَصْدَدٌ
مفرد مؤنث	مَصْدَدًا
جمع مذكر	مَصْدَدَتُهُ
جمع مؤنث	مَصْدَدَتُهُنَّ

المصدر الميمي

يصاغ بإبدال حرف الاستقبال ميماً وتحريك عين الفعل بالفتحة الطويلة وادخال (واو) بعد لام الفعل.

مَصْدَدٌ مَصْدَدُهُ

وزن المبنى للمجهول من فَعَّلَا أَمْعَدُوا أَمْعَدُوا

في الماضي

المفرد	الجمع
أَمْعَدُوا	أَمْعَدُوا، أَمْعَدُوا
أَمْعَدُوا	أَمْعَدُوا، أَمْعَدُوا
أَمْعَدُوا	أَمْعَدُوا
أَمْعَدُوا	أَمْعَدُوا
أَمْعَدُوا	أَمْعَدُوا، أَمْعَدُوا

في المستقبل

المفرد	الجمع
أَمْعَدُوا	أَمْعَدُوا
أَمْعَدُوا -	أَمْعَدُوا
أَمْعَدُوا	أَمْعَدُوا
أَمْعَدُوا	أَمْعَدُوا
أَمْعَدُوا	أَمْعَدُوا

الأمر

أَفْطَحْ، أَفْطَحِي	أَفْطَحْ
أَفْطَحْتَ، أَفْطَحْتِ	أَفْطَحْ

يأتى اسم الفاعل من المبنى للمجهول بإبدال حرف الاستقبال ميماً
وتحريكاً وتصريفه كما مع الضمير الغائب

النكرة	
مفرد مذكر	مُفْطِحٌ
مفرد مؤنث	مُفْطِحَةٌ
جمع مذكر	مُفْطِحُونَ
جمع مؤنث	مُفْطِحَاتٌ

*اسم المفعول

يأتى اسم المفعول من المبنى للمجهول كما مع اسم الفاعل

النكرة	
مفرد مذكر	مَصْدَدٌ
مفرد مؤنث	مَصْدَدًا
جمع مذكر	مَصْدَدَاتِهِ
جمع مؤنث	مَصْدَدَاتُ

المصدر الميمي

يصاغ بإبدال حرف الاستقبال ميماً وتحريك عين الفعل بالفتحة الطويلة وادخال (واو) بعد لام الفعل.

أَفْعَلًا مَصْدَدُهُ

الوزن المزيد بالهمزة (أفعلًا)
في الماضي

المفرد	الجمع
أفعد	أفعدو، أفعدوا
أفعدت	أفعدت، أفعدت
أفعدوا	أفعدوا
أفعدت	أفعدت
أفعدوا	أفعدوا، أفعدوا

في المستقبل

المفرد	الجمع
أفعدت	أفعدت
أفعدت -،	أفعدت
أفعدوا	أفعدوا
أفعدت	أفعدت
أفعدوا	أفعدوا

* الأمر

أَمْدُهُ، مَدْحُهُ	أَمْدٌ
أَمْدَتُهُ، مَدَحَتْهُ	أَمْدَةٌ

اسم الفاعل

يصاغ اسم الفاعل بابدال حرف الاستقبال ميماً وتصريفه كما مع الغائب فيكون

أَمْدٌ مَّحْدٌ

النكرة	
مفرد مذكر	مَّحْدٌ
مفرد مؤنث	مَّحْدًا
جمع مذكر	مَّحْدَتُهُ
جمع مؤنث	مَّحْدَتُهُ

*يصاغ اسم المفعول كما يصاغ اسم الفاعل مع تحريك عين الفعل

بالفتحة القصيرة بدلاً من الكسرة الممالة **صَحَّدَ**

النكرة	
مفرد مذكر	صَحَّدَ
مفرد مؤنث	صَحَّدَا
جمع مذكر	صَحَّدَتِ
جمع مؤنث	صَحَّدَتُنَّ

المصدر الميمي

يصاغ بإبدال حرف الاستقبال ميماً وتحريك عين الفعل بالفتحة الطويلة وادخال (واو) بعد لام الفعل.

أَحَدٌ **صَحَّدُهُ**

وزن المبنى للمجهول من **فَعَّلَا** **أَفْعَلَا** **أَفْعَلَدُ**

*في الماضي

المفرد	الجمع
أَفْعَلَدُ	أَفْعَلَدُ، أَفْعَلَدُكُمُ
أَفْعَلَدُهُ	أَفْعَلَدَتُهُ، أَفْعَلَدَتِكُمْ
أَفْعَلَدَهُ	أَفْعَلَدَتَهُ
أَفْعَلَدَهُ	أَفْعَلَدَتَهُ
أَفْعَلَدَهُ	أَفْعَلَدَتَهُ، أَفْعَلَدَتِكُمْ

يصاغ المبنى للمجهول من م الوزن المزيد **أَفْعَلَا** بزيادة **أَفْعَلَا** في بداية الفعل

في المستقبل

المفرد	الجمع
تَفْعَلَدُ	تَفْعَلَدُكُمُ
تَفْعَلَدُ-،	تَفْعَلَدَتُهُ
تَفْعَلَدُ	تَفْعَلَدَتُهُ
تَفْعَلَدَتُهُ	تَفْعَلَدَتُهُ

تَدَاقُدُ	أَلْمَأَدُدُ
-----------	--------------

الأمر

أَلْمَأَدُدُ، أَلْمَأَدُّدُ	أَلْمَأَدُّدُ
أَلْمَأَدُّدُ، أَلْمَأَدُّدُ	أَلْمَأَدُّدُ

يأتي اسم الفاعل من المبني للمجهول بإبدال حرف الاستقبال ميماً
وتحريكاً وتصريفه كما مع الضمير الغائب

النكرة	
مفرد مذكر	مَدَاوِدُ
مفرد مؤنث	مَدَاوِدًا
جمع مذكر	مَدَاوِدُهُمْ
جمع مؤنث	مَدَاوِدُهُنَّ

*اسم المفعول

يأتي اسم المفعول من المبني للمجهول كما مع اسم الفاعل

النكرة	
مفرد مذكر	مَدَّحًا
مفرد مؤنث	مَدَّحًا
جمع مذكر	مَدَّحَتِّ
جمع مؤنث	مَدَّحَتُّ

المصدر الميمي*
 يصاغ بإبدال حرف الاستقبال ميماً وتحريك عين الفعل بالفتحة
 الطويلة وادخال (واو) بعد لام الفعل.

المَدَّحُ مَدَّحَتُّ

تصريف الفعل المهموز (أخذ) الثلاثى المجرد

فى الماضى:

المفرد	الجمع
أَخَذَ	أَخَذَهُ، أَخَذُوهُ
أَخَذْنَا	أَخَذْتِ، أَخَذْتُمْ
أَخَذْنَا	أَخَذْتَهُم
أَخَذْنَا	أَخَذْتَهُ
أَخَذْنَا	أَخَذْتُمْ، أَخَذْتُمْ

فى المستقبل

المفرد	الجمع
تَأْخُذُ	تَأْخُذُهُ
تَأْخُذُ	تَأْخُذُهُم

أَلْمَدَنُ	أَلْمَدْنُ
أَلْمَدْنُ	أَلْمَدَنُ
تَأْمَدْنُ	أَلْمَدْنُ

يلاحظ أن حروف الاستقبال تشكل بالكسرة الصريحة وليس بالامالة لأن الفعل جاء لازماً وليس متعدياً ، أما الأفعال المتعدية يأتي المستقبل منها مضموم العين مثل الفعل **أَصَلَّ** وسيأتي ذكره لاحقاً.

الأمر

أَمَدْنُ، أَمَدْنُ	أَمَدْنُ
أَمَدْنُ، أَمَدْنُ	أَمَدْنُ

اسم الفاعل

يصاغ اسم الفاعل على وزن **فُعَلًا** بفتح عين الفعل بالفتحة القصيرة ؛لأن الفعل ينتهي بحرف من حروف الفتح .

أَمَدْنُ أَمَدْنُ

يصاغ اسم المفعول على وزن **فَعْلًا**

أُذِنَ **أُذِنَ**

يصاغ المصدر الميمي على وزن **مَفْعَلًا**

أُذِنَ **مُذِنًا**

تصريف الفعل المهموز الفاء **أُذِنَ** وهو فعل متعدى

المزيد بالالف المبنى للمجهول أُذِنَ	المزيد بالالف أُذِنَ	المضعف المبنى للمجهول أُذِنَ	المضف فَعْلًا	المجرد المبنى للمجهول أُذِنَ	المجرد فَعْلًا	
أُذِنَ	أُذِنَ	أُذِنَ	أُذِنَ	أُذِنَ	أُذِنَ	الماضى
أُذِنَ	أُذِنَ	أُذِنَ	أُذِنَ	أُذِنَ	أُذِنَ	المستقبل
أُذِنَ	أُذِنَ	أُذِنَ	أُذِنَ	أُذِنَ	أُذِنَ	الأمر
أُذِنَ	أُذِنَ	أُذِنَ	أُذِنَ	أُذِنَ	أُذِنَ	اسم الفاعل
أُذِنَ	أُذِنَ	أُذِنَ	أُذِنَ	أُذِنَ	أُذِنَ	اسم المفعول
أُذِنَ	أُذِنَ	أُذِنَ	أُذِنَ	أُذِنَ	أُذِنَ	المصدر الميمي

- نجد أن عند تصريف الفعل في زمن المستقبل فإنه يأتى مضموم العين ، لأنه فعل متعدى .

-في الأمر تُحرك الألف بالفتحة القصيرة وليس بالإمالة لأن
مستقبله مضموم العين.

- عند وزن الفعل في المزيد بالهمزة المبنى للمعلوم **أَحَلَّا**

نضع واو بعد الألف فتصير **أَهَلَّا** ، و كذلك المبنى للمجهول

منه **المَأْهَلَّا المَأْهَلَّا**.

*تصريف الفعل المهموز الوسط (عَلَّا)

في الماضي:

المفرد	الجمع
عَلَا	عَلَاهُ، عَالِمٌ
عَلَاكَ	عَالَتُهُ، عَالِكُهُ
عَلَاكَ	عَالِكُهُمْ
عَالِدًا	عَالِدِيهِ
عَالِدًا	عَالِيهِ، عَالِكِيهِ

-نلاحظ في الفعل المهموز الوسط **حَالًا** أن الهمزة وقعت متحركة بين ساكنين ، فوفقاً للقاعدة تنتقل حركة الهمزة (الإمالة)

إلى الحرف الساكن الذي قبلها فنقول **حَالًا**
في المستقبل

المفرد	الجمع
تَعَلَّأ	تُعَلِّقُ
تُعَلِّقُ	تُعَلِّقُ

الأمر

حَالًا	حَالَةً، حَالِقًا
حَالًا	حَالَتِ، حَالِحًا

اسم الفاعل

يصاغ اسم الفاعل على وزن **فُعَلًا** .

حَأَلَا حَأَلَا

يصاغ اسم المفعول على وزن فُعْلًا

حَأَلَا حَأَلَا

يصاغ المصدر الميمي على وزن مَعْفَلًا

حَأَلَا مَعْفَلًا

تصريف الفعل النونى الثلاثى المجرد (نعم) خرج

فى الماضى:

المفرد	الجمع
نَعِمَ	نَعِمَ، نَعِمَ
نَعِمَ	نَعِمَ، نَعِمَ
نَعِمَ	نَعِمَ
نَعِمَ	نَعِمَ

نَعْمَ، نَعْمٌ	نَعْمًا
----------------	---------

في المستقبل

يأتي الفعل في المستقبل مضموم العين، وتحذف نون الفعل لأنها وقعت ساكنة بين متحركين، فالقياس في تصريف الفعل نَعْمٌ نَعْمًا ولذلك تُحذف في السريانية.

المفرد	الجمع
نَعْمٌ	نَعْمًا
أَنْعَمَ	نَعْمٌ
أَنْعَمَ	أَنْعَمُوا
أَنْعَمَ	أَنْعَمُوا
أَنْعَمَ	أَنْعَمُوا
أَنْعَمَ	نَعْمٌ

الأمر

مخاطب	فَعْمُ	مخاطبون	فَعْمُوا
-------	--------	---------	----------

مخاطبات	مخاطبة
هَمْزٌ	هَمْزٌ

*اسم الفاعل

يصاغ اسم الفاعل على وزن **فُعِّلًا**.

رُعِمَ رُعْمٌ

يصاغ اسم المفعول على وزن **فُعِّلًا**

رُعِمَ رُعْمٌ

يصاغ المصدر الميمي على وزن **مُفَعِّلًا**

رُعِمَ مَرْمَمٌ تُحذف النون لأنها وقعت ساكنة بين

متحركين فالقياس فيها **مُرْمِمٌ**

~~مُرْمِمٌ~~: لاتأتى كل الأفعال النونية مضمومة العين في

المستقبل مثل الفعل **رُعِمَ**، ولكن هناك بعض الأفعال تأتي مفتوحة

العين في المستقبل أو مكسور العين مثل.

رُعِدَ رُعْدٌ (أخذ)

رُعِيَ رُعْيٌ (سقط)

تصريف الفعل المضاعف الثلاثي

في الماضي: كَم

المفرد	الجمع
كَم	كُم
كُمْتُ	كُمْتُمْ
كَمَ	كَمُوا
كَمَدَ	كَمَدْتُمْ
كَمَدُوا	كَمَدْتُمْ

الفعل المضاعف الثلاثي هو ما كان عينه ولامه من جنس واحد ويأتي مفتوح فاء الفعل في الماضي بالفتحة القصيرة.

في المستقبل

يأتي الفعل في المستقبل مضموم العين.

المفرد	الجمع
كُمُّ	كُمُّمًا

نُكْرٌ	نُكْرٌ

الأمر

مُخَاطَبُونَ	مُخَاطَبُونَ
مُخَاطَبَاتٌ	مُخَاطَبَاتٌ

* اسم الفاعل

يصاغ اسم الفاعل على وزن **فُعْلًا** نضع ألف مكان عين الفعل.

مُخَاطَبٌ

يصاغ اسم المفعول على وزن **فُعْلًا**

حَمَّ حَمًّا

يصاغ المصدر الميمي على وزن **حَمَّ حَمًّا**

تصريف الفعل المضاعف الرباعي

في الماضي: **أَحْرَحَ**

المفرد	الجمع
أَحْرَحَ	أَحْرَحُوا
أَحْرَحْتَهُ	أَحْرَحْتَهُمْ
أَحْرَحْتَهُمْ	أَحْرَحْتَهُمْ
أَحْرَحْتُهُ	أَحْرَحْتُهُمْ
أَحْرَحْتُهُمْ	أَحْرَحْتُهُمْ

الفعل المضاعف الرباعي هو ما كان أوله وثالثه من جنس واحد
وثانيه ورابعه من جنس واحد أيضًا ويُصرف مثل الفعل السالم.

في المستقبل

المفرد	الجمع
أُحَدِّثُ	أُحَدِّثُهُمْ
أُحَدِّثُ	أُحَدِّثُهُنَّ
أُحَدِّثُ	أُحَدِّثُهُمْ
أُحَدِّثُ	أُحَدِّثُهُنَّ
أُحَدِّثُ	أُحَدِّثُهُمْ
أُحَدِّثُ	أُحَدِّثُهُنَّ

الأمر

مخاطب	أُحَدِّثُ	مخاطبون	أُحَدِّثُهُمْ
مخاطبة	أُحَدِّثُ	مخاطبات	أُحَدِّثُهُنَّ

*اسم الفاعل

يصاغ اسم الفاعل على وزن **مُفَعِّلًا** .

أُحَدِّثُ مُحَدِّثُهُ

يصاغ اسم المفعول على وزن **مَفْعُلًا** **مُحَرَّرًا**

يصاغ المصدر الميمي على وزن **مَفْعُلْهُ** **مُحَرَّرْهُ**

*تصريف الأفعال المعتلة
 الفعل المعتل الفاء (المثال)

الفعل **مَنَّا** (ورث) في الماضي

المفرد	الجمع
غائب مَنَّا	غائبون مَنَّا، مَنَّا
غائبة مَنَّا	غائبات مَنَّا، مَنَّا
مخاطب مَنَّا	مخاطبون مَنَّا
مخاطبة مَنَّا	مخاطبات مَنَّا
متكلم مَنَّا	متكلمون مَنَّا، مَنَّا

في المستقبل

يأتى الفعل في المستقبل بإبدال فاء الفعل (الياء) الفاء ، لأنها وقعت ساكنة بعد الإمالة وتحريك حرف الاستقبال بالكسرة الصريحة

وتفتح عين الفعل **مَنَّا** **نَأُو** فلا نقول **نَمَّا**

المفرد	الجمع
غائب	غائبون
غائبة	غائبات
مخاطب	مخاطبون
مخاطبة	مخاطبات
متكلم	متكلمون

الأمر

مخاطب	مخاطبون
مخاطبة	مخاطبات

اسم الفاعل

يصاغ اسم الفاعل على وزن **فُعْلًا**.

فُعْلًا

يصاغ اسم المفعول على وزن **فُعْلًا**

نَنَا نُنُّهُ

يصاغ المصدر الميمي مثل المستقبل مع ابدال حرف الاستقبال

ميمًا على وزن **صَعِدًا** وحذف الياء ووضع الف بدلاً منها

نَنَا نُنُّهُ

الفعل المعتل الفاء في الأوزان الستة:

المزيد بالالف المبنى للمجهول أَلْمَأَعَدًا	المزيد بالالف أَفْعَلًا	المضعف المبنى للمجهول أَلْمَأَعَدًا	المضعف فَعَلًا	المجرد المبنى للمجهول أَلْمَأَعَدًا	المجرد فَعَلًا	
أَلْمَأَعَدُوا	أَعَدُوا	أَلْمَأَعَدُوا	نُنُّنَا	أَلْمَأَعَدُوا	نُنُّنَا	الماضي
تَعْدَاهُوا	تَعْدُوا	تَعْدُنَا	نُنُّنَا	تَعْدُنَا	تَأْوُوا	المستقبل
أَلْمَأَعِدُوا	أَعِدُوا	أَلْمَأَعِدُوا	نُنُّنَا	أَلْمَأَعِدُوا	نُنُّنَا	الأمر
-	صَعَدُوا	-	صَعَدْنَا	-	نُنُّنَا	اسم الفاعل
صَعَدَاهُوا	صَعَدُوا	صَعَدُنَا	صَعَدْنَا	صَعَدُنَا	نُنُّنَا	اسم المفعول
صَعَدَاهُوا	صَعَدُوا	صَعَدُنَا	صَعَدْنَا	صَعَدُنَا	صَعَدُوا	المصدر الميمي

-عندما يأتي الفعل معتل الفاء على الوزن المزيد بالمهمزة المبنى للمعلوم **أَفْعَلًا** تُقلب الياء الى واو فنقول **أَوْهَلًا** وكذلك مع الوزن

المزيد بالهمزة المبنى للمجهول **أَلْمَأْحَلًا** يكون **أَلْمَأْهَلًا**

ملحوظة : هناك بعض الأفعال المعتلة الفاء مثل **مَهَّمٌ** (علم) ،

مَجَّسٌ (جلس) تشذ في المستقبل فلا يقلب حرف الياء إلى ألف ، وإنما يضاف حرف الاستقبال ويحذف ياء الفعل ويشدد بعد حرف الاستقبال . فيصير **تَجَّسٌ** ، **تَجَّسٌ** .

كذلك الفعل **مَعَدٌ** (أعطى) تسقط هاؤه لفظاً كلما سكنت هي

والباء بعدها ، وقد ضاعت مادة هذا الفعل في المستقبل ، وصاغ السريان مستقبل له من مادة أخرى غير مادته كانت موجودة ثم

ضاعت وكان لها نفس المعنى وهي **تَمَّأٌ** والأمر واسم الفاعل

واسم المفعول يأتي من صيغة الماضي، أما المصدر الميمي فيأتي من مادة المستقبل أو الماضي .

تصريف الفعل الثلاثى المعتل الفاء (مُعَد) أعطى أو وهب

فى الماضى:

المفرد	الجمع
غائب مُعَد	غائبون مُعَدُه، مُعَدُهُم
غائبة مُعَدَة	غائبات مُعَدَاتُه، مُعَدَاتُهُنَّ
مخاطب مُعَد	مخاطبون مُعَدُهُم
مخاطبة مُعَدَة	مخاطبات مُعَدَاتِهِنَّ
متكلم مُعَدُّه	متكلمون مُعَدُّهُم، مُعَدُّهُنَّ

فى المستقبل

المفرد	الجمع
غائب تُمَدُّ	غائبون تُمَدُّون
غائبة تُمَدُّ	غائبات تُمَدُّنَّ
مخاطب تُمَدُّ	مخاطبون تُمَدُّون

مخاطبة	مُلاَكِم	مخاطبات	مُلاَكِمَات
متكلم	أُلاَكِم	متكلمون	أُلاَكِمَات

الأمر

مخاطب	هُد	مخاطبون	هُد = هُودُ
مخاطبة	هُد	مخاطبات	هُد = هُودَات

اسم الفاعل

يصاغ اسم الفاعل على وزن **فُعْلًا**.

هُد هُود

يصاغ اسم المفعول على وزن **فُعْلًا**

هُد هُود

يصاغ المصدر الميمي على وزن **مُعْلًا**

هُد هُود أو هُودَات

تصريف الفعل المعتل العين (الأجوف)

كل الأفعال المعتلة العين فهي معتلة العين بالواو ، أى ترد الواو

فى المستقبل مثل مُم (قام) نَعَم مُم (مات) نَمَمًا

حُم (بات) نَحَمًا باستثناء الفعل حُم (وضع) فهو معتل العين

بالياء ففى المستقبل يكون نَصَم.

فى الماضى:

المفرد	الجمع
غائب مُم	غائبون مُمه، مُمق
غائبة مُمَّة	غائبات مُمَّت، مُمَّت
مخاطب مُمه	مخاطبون مُمَّةة
مخاطبة مُمَّة	مخاطبات مُمَّتت
متكلم مُمُّه	متكلمون مُمَّت، مُمَّت

فى المستقبل

المفرد	الجمع
غائب تُعْمَمُ	غائبون تُعْمَمُونَ
غائبة أُعْمَمُ	غائبات تُعْمَمُنَّ
مخاطب أُعْمَمُ	مخاطبون أُعْمَمُونَ
مخاطبة أُعْمَمُنَّ	مخاطبات أُعْمَمُنَّ
متكلم أُعْمَمُ	متكلمون تُعْمَمُونَ

الأمر

مخاطب عَمِّ	مخاطبون عَمِّ = عَمِّ
مخاطبة عَمِّ	مخاطبات عَمِّ = عَمِّ

* اسم الفاعل

يصاغ اسم الفاعل على وزن **فُعِّلًا** فتقلب عين الفعل إلى ألف .

مُم مُم

يصاغ اسم المفعول على وزن **فُعُلًا** فتقلب عين الفعل إلى ياء.

مُم مُم

يصاغ المصدر الميمي على وزن **مُعَلًا**

مُم مُم

تصريف الفعل المعتل الألف (الناقص) سُأ (رأى)

فى الماضى:

المفرد	الجمع
غائب سُأ	غائبون سُؤه
غائبة سُأ	غائبات سُؤه
مخاطب سُأ	مخاطبون سُؤه
مخاطبة سُأ	مخاطبات سُؤه
متكلم سُأ	متكلمون سُؤه، سُؤه

فى المستقبل

المفرد	الجمع
غائب تُسَاءُ	غائبون تُسَاءُوا
غائبة تُسَاءِي	غائبات تُسَاءِينَ
مخاطب تُسَاءُوا	مخاطبون تُسَاءُوا
مخاطبة تُسَاءِي	مخاطبات تُسَاءِينَ
متكلم تُسَاءُوا	متكلمون تُسَاءُوا

الأمر

مخاطب تُسَاءُوا	مخاطبون تُسَاءُوا
مخاطبة تُسَاءِي	مخاطبات تُسَاءِينَ = تَسَاءِي

*اسم الفاعل

يصاغ اسم الفاعل على وزن **فُعَالًا**.

تُسَاءُوا تَسَاءِي

*اسم المفعول

مُدًّا المفرد المذكر مُدًّا

المفرد المؤنث مُدًّا

يصاغ المصدر الميمي على وزن مُعَدِّلًا

مُدًّا مُدًّا

تدريبات على الفصل الثالث

س١: اسند الفعل إمر إلى ضمائر المفرد والجمع فى زمن المستقبل.

س٢: صرف الفعل حاء مع جميع الأزمنة.

س٣: ضع الفعل ك فى زمن الماضى والأمر واسم الفاعل واسم المفعول والمصدر الميمى.

س٤: اسند الفعل رُم إلى جميع الضمائر فى زمن المستقبل ومع الأمر واسم الفاعل واسم المفعول والمصدر الميمى.

س٥: صرف الفعل هاء مع ضمائر المفرد فى زمن الماضى والمستقبل والأمر واسم الفاعل واسم المفعول والمصدر.

س٦: اسند الفعل هُمر مع جميع الضمائر فى زمن الماضى والمستقبل والأمر والمصدر.

س٧: هات وزن الفعل ألمح ثم اسند الفعل إلى جميع الأزمنة .

س٨: اسند الفعل سُم إلى ضمائر المفرد فى زمن المستقبل واسم المفعول والأمر والمصدر الميمى.

س٩: اسند الفعل ألمص إلى ضمائر المفرد والجمع فى الماضى واسم المفعول والأمر والمصدر الميمى.

س١٠: ضع الفعل أحنى فى جميع الأزمنة وهات الوزن منه.

قائمة المصادر والمراجع:

- أحمد الجمل: قاموس الأفعال الآرامية السريانية، القاهرة ، ٢٠٠٥ .
-بولس الكفرئيسى: غرامطيق اللغة الآرامية السريانية بيروت
١٩٦٢ .
-جبريل القرداحى: إحكام الأحكام فى علم التصريف عند السريان.
روما ١٩٢٤
-رمضان عبد التواب فى قواعد الساميات- العبرية والسريانية
والحبشية، مع النصوص والمقارنات، ط٣، القاهرة، ١٩٨٨
-روفائيل بداويد: الاصول الجلية فى نحو اللغة الآرامية، بيروت ،
١٩٧٥
- زاكىة محد رشدى :السريانية نحوها و صرفها، ط٢ ، دار
الثقافة، القاهرة ، ١٩٧٨ .
يعقوب أوجين منا: دليل الراغبين فى لغة الآراميين، الموصل، ١٩٠٠
-يوحنا يشوع الخورى: قواعد اللغة السريانية (الصرف)، منشورات
الرسل، جونييه، ١٩٩٤
-يوسف متى قوزى: آرامية العهد القديم، العراق ، ٢٠٠٦

المراجع باللغة الأجنبية:

- Brocklemann, C.: syrische Grammatik.
Leipzig 1951, 1965.
-Duval, R.: Traite de Grammaire Syrique.
Paris 1881
-Noeldeke, Th. : Mandaeische Grammatik.
Halle 1872
-Louis Costaz S.J: Dictionnaire Syriaque-
Francais ,Syriac English Dictionar EL-
Machreq, Beyrouth, 2002